

Diak

Maria Merin
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Sosiaalialan ammattikorkeakoulutukinto
Sosionomi AMK
Opinnäytetyö, 2021

YHTEISKUNNAN SOSIAALISET TEKIJÄT JA SOSIAALINEN LAATU MAAHAN MUUTTANEI- DEN NAISTEN PSYKKISESSÄ SOPEUTUMI- SESSA

TIIVISTELMÄ

Maria Merin

Yhteiskunnan sosiaaliset tekijät ja sosiaalinen laatu maahan muuttaneiden naisten psyykkisessä sopeutumisessa

53 sivua ja 2 liitettä

Syksy 2021

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Sosiaalialan ammattikorkeakoulututkinto

Sosionomi (AMK)

Yhteiskunnan sosiaaliset tekijät vaikuttavat maahan muuttaneiden psyykkiseen sopeutumiseen ja elämänlaadun toteutumiseen. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli kartoittaa maahan muuttaneiden naisten kokemuksia yhteiskunnan sosiaalisista tekijöistä psyykkisen sopeutumisen tukemisessa sekä arvioida yhteiskunnan sosiaalisen laadun toteutumista Suomessa. Tavoitteena oli saada kerättyä tietoa työyhteisökumppanin Irakin naisten yhdistyksen toiminnan kehittämisen tueksi. Tiedon oli tavoitteena kartoittaa maahan muuttaneiden naisten psyykkistä sopeutumista edistäviä yhteiskunnan sosiaalisia tekijöitä. Lisäksi tavoitteena oli saada käsitys yhteiskunnan sosiaalisen laadun toteutumisesta maahan muuttaneiden naisten psyykkisen sopeutumisen näkökulmasta.

Tutkimusta varten järjestettiin kaksi ryhmähaastattelua, joissa haastateltiin maahan muuttaneita naisia heidän kokemuksistaan hyvinvointiin ja onnellisuuden vaikuttavista yhteiskunnallisista tekijöistä. Tuloksissa korostui yhteiskunnan turvallisuuden, työelämän ja vapaa-ajan osallisuuden merkitys. Lisäksi tärkeitä tekijöitä olivat perhe-elämän yhteensovittaminen kotoutumiseen sekä psyykkistä sopeutumista edistävät palvelumuodot. Yhteiskunnan sosiaalisessa laadussa esiintyi kuitenkin puutteita erityisesti maahan muuttaneiden osallisuuden edistämässä tasa-arvoisesti. Tuloksissa ilmeni yhteiskuntaosallisuutta ja työelämää tukevien palvelumuotojen tärkeys sekä yhteiskuntarakenteiden haasteet maahan muuttaneiden mahdollisuuksissa sopeutua psyykkisesti uuteen yhteiskuntaan.

Asiasanat: elämänlaatu, maahanmuuttajat, psyykinen hyvinvointi, ryhmähaastattelut, yhteiskunnalliset vaikutukset

ABSTRACT

Maria Merin

Society's social factors and social quality in immigrant women's psychological adaptation

53 pages and 2 appendices

Autumn 2021

Diakonia University of Applied Sciences

Bachelor's Degree Programme in Social Services

Bachelor of Social Services

Social factors in society affect the psychological adaptation of immigrants and the realisation of their quality of life. The purpose of this thesis was to survey immigrant women's experiences of social factors in supporting psychological adaptation in society and to assess the realisation of social quality in Finland. The aim was to gather information on social factors promoting the psychological adaptation of women who have moved to the country. Also to support the development of activities of the Iraqi Women's Association which was the work community partner of this thesis. Another objective was to gain an understanding of how the social quality of society is realised from the perspective of the psychological adaptation of women who have immigrated to the country.

The immigrant women were interviewed in groups for the study. Interviews dealt with experiences of social factors affecting wellbeing and happiness. The results emphasized the importance of security in society and inclusion of working life and leisure time. Important factors were also good family life when integrating and forms of service which promoted psychological adaptation in a new country. However, there were shortcomings in the social quality of society, especially in promoting the equal participation of immigrants. The importance of service forms that support social inclusion and working life as well as the challenges of social structures in the possibilities of immigrants to adapt to a new society in a psychological manner were highlighted.

Key words: group interviews, immigrants, mental well-being, quality of life, effects of society

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	4
2 MAAHAN MUUTTANEIDEN PSYKKINEN SOPEUTUMINEN YHTEISKUNNASSA	6
2.1 Psykkinen sopeutuminen ja elämänlaatu.....	6
2.2 Maahan muuttaneet ja sopeutuminen yhteiskunnassa.....	7
2.3 Maahan muuttaneiden psykkinen hyvinvointi yhteiskunnassa.....	9
2.4 Yhteiskunnan sosiaalinen laatu maahan muuttaneiden psykkisessä sopeutumisessa.....	11
3 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITTEET	14
4 TUTKIMUSYMPÄRISTÖ, TUTKIMUSMENETELMÄT, AINEISTONKERUU JA ANALYYSIMENETELMÄT	15
4.1 Tutkimusympäristö ja työelämäkumppani.....	15
4.2 Aineistonkeruu	15
4.3 Aineiston analysointi	19
5 TULOKSET	27
5.1 Yhteiskunnan sosiaaliset tekijät psykkinen sopeutumisen tukemisessa	27
5.2 Yhteiskunnan sosiaalisen laadun toteutuminen psykkinen sopeutumisen tukemisessa	31
6 JOHTOPÄÄTÖKSET	34
7 POHDINTA	37
7.1 Opinnäytetyön eettisyyteen ja luotettavuuteen liittyvät kysymykset	37
7.2 Ammatillinen kasvu	41
7.3 Jatkokehittämis- ja tutkimusaiheet.....	44
LÄHTEET	49
LIITTEET	54
LIITE1 Haastattelurunko	54

LIITE2 Info- ja lupakirje	56
---------------------------------	----

1 JOHDANTO

Maahanmuutto on lisääntynyt Suomessa viimeisten vuosikymmenten aikana. Erityisesti 2000-luvun alusta lähtien maahanmuuttajien määrä maista Suomeen on kasvanut huomattavasti. Suomeen muuttaa ihmisiä monenlaisista lähtökohdista, kuten yhteiskunnallisista asemista ja olosuhteista, maista, kulttuureista sekä kielistä. (Ala-Kauhaluoma ym. 2018, s. 15–16.) Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2019 Suomen väestöstä noin 8 % oli ulkomaalaistaustaisia (Tilastokeskus i.a.-b).

Tinhög toteaa maahan muuttaneiden henkilöiden kokevan paljon psyykkistä oireilua, joka ilmenee erityisesti traumaperäisenä oireiluna, masennuksena sekä kroonisena psykosomaattisena oireiluna. Esimerkiksi erilaiset stressitekijät, kuten erityisesti psyykkiset ja sosiaaliset tekijät, altistavat maahan muuttaneita mielenterveyden häiriöille. Yksilöiden huonontunut vointi alkaa helposti näkyä ongelmina yhteiskunnan toiminnassa ja erilaisina ongelmina keräävinä ilmiöinä. Tällöin yksilöiden tarpeita vastaava yhteiskunnan toiminta edistää myös kokonaisvaltaista hyvinvointia. Myös vastaavasti yhteiskunnan ongelmat aiheuttavat helposti huonovointisuutta yksilötasolla. (Väänänen yms. 2009, s. 14–15.) Juhilan (2008) mukaan yhteiskunnallinen vaikuttavuus näkyy kansalaisilla eriarvoisuuden vähentymisenä, osallisuuden lisääntymisenä sekä hyvinvoinnin parantumisena. Näin ollen yhteiskunnan toimien vaikuttavuus näkyy vahvemmin, kun yksilöllisiin tarpeisiin kyetään vastaamaan. Tämän mukaisesti ongelmien ja ilmiöiden ymmärtäminen ovat avainasemassa hyvinvoinnin lisäämisessä sen sijaan, että ongelmia pyrittäisiin ratkaisemaan suoraan niitä sen syvällisemmin käsittelemättä. (Kivipelto ym., 2013, s. 52, Väänänen yms. 2009, s. 14–15.) Maahan muuttaneiden sosiaalinen hyvinvointi ja osallisuus yhteiskunnassa linkittyvät vahvasti psyykkiseen hyvinvointiin (Väänänen yms. 2009, s. 14–15). Näin ollen voidaan todeta, että kotoutumisen yhteydessä tapahtuva psyykinen sopeutuminen riippuu paljon mahdollisuuksista ja kykenevyydestä sopeutua yhteiskuntaan. Tämän havainnon perusteella sekä yhteiskunnan toimintaa että kohderyhmän tarpeiden tunnistamista voidaan pitää tärkeänä niin yhteiskunnan kuin kohderyhmän hyvinvoinnin kannalta. Koska yhteiskunnan toi-

minnan vaikuttavuus näkyy vahvasti yksilöiden hyvinvointina, voidaan psyykkinen hyvinvointi käsittää olennaiseksi osaksi hyvinvoinnin toteutumista ja kansalaisten tyytyväisyyttä.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on arvioida maahan muuttaneiden psyykkiseen sopeutumiseen olennaisesti liittyviä yhteiskunnallisia tekijöitä ja havainnoida yhteiskunnan sosiaalisen laadun toteutumista maahan muuttaneiden psyykkisen sopeutumisen ja elämänlaadun näkökulmasta. Tavoitteena on saada kerättyä tietoa maahan muuttaneiden naisten psyykkistä sopeutumista edistävästä yhteiskunnan sosiaalisista tekijöistä työelämäkumppanille Irakin naisten yhdistykselle toiminnan kehittämisen ja mahdollisten rahoituspohjien tueksi. Lisäksi tavoitteena on muodostaa kuva yhteiskunnan sosiaalisesta laadusta maahan muuttaneiden naisten psyykkisen sopeutumisen näkökulmasta.

2 MAAHAN MUUTTANEIDEN PSYKKINEN SOPEUTUMINEN YHTEISKUNNASSA

2.1 Psykkinen sopeutuminen ja elämänlaatu

Psykkinen sopeutuminen tarkoittaa yksilön psyykkistä hyvinvointia ja tyytyväisyyttä sopeutumisen yhteydessä. Uuteen maahan ja kulttuuriin muuttaessaan yksilö voi helposti tuntea negatiivisia tunteita ja hämmennystä uuden ympäristön erilaisuudesta. Psykkisesti hyvin sopeutunut henkilö on tasapainoinen ja hyvinvoiva. Psykkisen hyvinvoinnin toteutumiseen vaikuttavat ympäristön lisäksi myös yksilön omat lähtökohdat, kuten henkilökohtaiset ominaisuudet sopeutua uuteen ympäristöön sekä kyky sietää kriisitilanteita ja selviytyä niistä. Psykkisen sopeutumisen prosessia voidaan katsoa myös sosiokulttuurisesta näkökulmasta, jolloin mitataan sitä, miten henkilö kykenee integroitumaan muuhun väestöön ja luomaan siihen pysyviä kontakteja. (Kokkonen, 2006a, s.46–48.)

Myös sosiaalisen tuen saamisen on todettu olevan yhteydessä yksilöiden hyvinvointiin ja psyykkiseen tasapainoon. Tällöin psyykkisestä sopeutumisesta voidaan puhua silloin, kun käsitellään yksilön tämänhetkistä tyytyväisyyttä omaan elämäntilanteeseensa. Psykkisesti hyvin sopeutunut henkilö on myös motivoitunut kuulumaan uuteen yhteisönsä. Maahan muuttaneiden kohdalla tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että he ovat halukkaita ja motivoituneita oppimaan uuden maan kielen. (Kokkonen, 2006b, s. 28.) Myös Cohen (1968), Lazaruksen (1966) ja Piagetin (1963) mukaan ympäristön vaikutukset johtavat suoraan maahan muuttaneen henkilön pyrkimykseen sopeutua ja reagoida ympäristön vaatimuksiin ja mahdollisuuksiin. Tällöin sopeutumista voidaan mitata esimerkiksi työllisyydellä, tuloilla, asumistasolla, äänestämällä, kansalaisuuden hakemisella sekä ystävien merkityksellä ja määrällä. (Kokkonen, 2006a, s. 46.) Psykkistä sopeutumista kuvataan siis vahvasti elämänlaadun toteutumisenä yksilön näkökulmasta.

Elämänlaadun määrittelemiseksi on useita erilaisia määritelmiä, mutta niissä kaikissa yhdistyy Meebergin ym. mukaan piirre, jossa huomioidaan inhimillinen ja subjektiivinen kokemus (Aalto ym., 2013, s. 4). Maailman terveysjärjestö (WHO) määrittelee elämänlaadun yksilön omaksi kokemukseksi elämästään, jossa hän saa toteuttaa itseään niin odotustensa, päämääriensä kuin elämänarvojen mukaisesti. Yksilöllä tulee olla mahdollisuus rakentaa elämänsä itselleen tärkeiden asioiden pohjalle, jotta hyvän elämänlaadun kriteerit täyttyisivät. Elämänlaatuun kuuluu monta ulottuvuutta, joista pääulottuvuudet ovat fyysinen, psyykkinen ja sosiaalinen ulottuvuus. (Kankaanpää ym. 2020, s. 138–139.) Hörnquistin tutkimuksessa elämänlaatua mitataan näiden lisäksi itsensä toteuttamisella toiminnan kautta sekä materiaalisena ja henkisenä tyytyväisyytenä, kuten tulotasolla ja elämän merkityksellä (Hörnquist, 1989, s. 70). Lisäksi saavutettava ja esteetön ympäristö voidaan nähdä yhtenä elämänlaadun kannalta tärkeänä tekijänä esimerkiksi palveluiden, turvallisuuden ja toimeentulon näkökulmasta. Ytimessään elämänlaatu on kuitenkin sitä, miten henkilö kokee itselleen tärkeiden asioiden toteutumisen hänen omassa elämässään. Elämänlaatua tarkemmin kuvailevia käsitteitä ovat muun muassa onnellisuus, hyvinvointi, tyytyväisyys elämään sekä yksilöä itseään miellyttävä toimintakyky. (Aalto ym., 2013, s. 4.)

2.2 Maahan muuttaneet ja sopeutuminen yhteiskunnassa

Tässä opinnäytetyössä maahan muuttaneella henkilöllä tarkoitetaan Tilastokeskuksen määritelmän mukaisesti ulkomaalaista henkilöä, joka on muuttanut Suomeen toisesta maasta ja jonka äidinkieli on eri kuin suomi, ruotsi tai saame. Lisäksi maahan muuttanut määritellään henkilöksi, joka on tullut Suomeen asukseen täällä pidemmän ajan joko väliaikaisesti tai tänne jäädäkseen. (Tilastokeskus. i.a.-c.) Suomessa maahan muuttaneiden henkilöiden määrä on lisääntynyt viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana erityisen voimakkaasti. Maahan muuttaneiden määrä erilaisista maista, yhteiskunnallisista asemista ja olosuhteista, maista, kulttuureista sekä kielistä. kulttuureista lisääntyy nykypäivänä edelleen. (Ala-Kauhaluoma ym. 2018, s. 15–16.) Vuonna 2019 Suomen väestöstä noin 8 % oli ulkomaalaistaustaisia (Tilastokeskus i.a.-b).

Maahan muuttaneiden sopeutumista voidaan pitää kykynä olla uuden yhteiskunnan toiminnassa mukana yhdessä kantaväestön kanssa. Ekholmin mukaan uuteen yhteiskuntaan sopeutunut on esimerkiksi voinut saada asunnon ja työpaikan, oppinut uuden maan kielen sekä saanut ystäviä niin omasta kuin toisen kulttuurin yhteisöistä. Sopeutunut henkilö kykenee myös seuraamaan yhteiskunnan toimintaa sekä vaikuttamaan yhteiskuntaan esimerkiksi äänestämällä. Sopeutuminen jakautuu usein kahteen eri käsitteeseen, joista toinen on sosiokulttuurinen ja toinen psyykkinen sopeutuminen. Käsitteet ovat toistensa kanssa vahvasti vuorovaikutuksessa. Kuitenkin niitä erottaa se, että sosiokulttuurinen sopeutuminen on enemmän yhteyksissä kyvykkyyteen toimia yhteiskunnassa, kun taas psyykkinen sopeutuminen tarkoittaa enemmän oman elämänlaadun toteutumista. Molemmat kuitenkin tukevat toistensa toteutumista. (Kokkonen, 2016, s. 9–10.)

Huttunen (2002) kirjoittaa, että maahan muuttanut henkilö tulee monella tavalla erilaiseen ympäristöön muuttaessaan uuteen maahan. Esimerkiksi kulttuuri ja elämäkatsomus voivat olla hyvinkin erilaisia uudessa maassa kuin mihin on itse kasvanut. Tämän vuoksi uuden yhteiskunnan tulee kyetä tukemaan maahan muuttanutta henkilöä kotoutumisessa sekä tietojen ja taitojen oppimisessa, jotta kokonaisvaltainen laadukas kotoutuminen olisi mahdollista. (Salmela, 2012, s. 40.) Forsanderin (2002) ja Jorosen (2005) mukaan esimerkiksi Suomessa oleva maahanmuuttopolitiikka vaikuttaa suoraan maahan muuttaneiden naisten sopeutumismahdollisuuksiin suomalaiseen työelämään. Suomalaisten työmarkkinoiden todetaan olevan vaativia laaja-alaisen työelämän pätevyyden suhteen. Työnhakijan ammattitaito työssä ei välttämättä yksinään riitä työmarkkinoille pääsemiseksi. (Martikainen & Tiilikainen, 2007, s. 30–31.)

Suomen maahanmuuttopolitiikalla on valta säädellä, millä tavoin politiikkaa tulisi toteuttaa maahan muuttaneita kotoutettaessa. Näiden säädösten tulisi tukea tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen pohjautuen mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnan toimintaan tarvittavat tiedot ja taidot halliten. (Salmela, 2012, s. 18–19.) Uuteen maahan tullessa vastaanottavalla maalla on valta säädellä omia maahan muuttaneiden kotoutumiseen liittyviä linjauksiaan ja toimenpiteitään.

Näin ollen maahan muuttaneelle jää itselleen vähemmän omia mahdollisuuksia vaikuttaa kotoutumispolkuunsa oman sopeutumisensa edistämiseksi. (Siekinen, 2009, s. 2–7.) Norjalaisissa tutkimuksissa on tullut esille, että vastaanottavan maan kotouttamispolitiikka, tarjottu tukijärjestelmä ja taloudelliset olosuhteet ovat isossa roolissa erityisesti Lähi-idästä tulleiden maahan muuttaneiden naisten psyykkisen hyvinvoinnin toteutumisessa. (Abebe, 2010, s. 46–48.)

2.3 Maahan muuttaneiden psyykkinen hyvinvointi yhteiskunnassa

Maahan muuttaneiden hyvinvointiin vaikuttavat uuden maan kyky ja kapasiteetti ottaa maahan muuttaneita vastaan. Lisäksi maassa vallitseva kulttuuri on merkittävässä roolissa maan vastaanottokykyyn. Hyvä palvelujärjestelmä, joka toimii ja mahdollistaa maahanmuuttajien integroitumisen niin sosiaalisesti, psyykkisesti kuin fyysisestikin tukee maahan muuttaneiden kokonaisvaltaista kotoutumista ja hyvinvointia. Maahanmuuttajien tulisi kyetä osallistumaan yhteiskuntaan muun muassa työllistymällä ja verkostoitumalla sekä kokea olonsa turvallisiksi ja oikeudenmukaisesti kohdelluksi. Uuden kotimaan palveluiden tulee kyetä ottamaan toiseen kulttuuriin kuuluvia henkilöitä vastaan ja huomioida se palvelumuodoissaan niin, että he pystyvät kehittämään kielitaitoaan, työllistymään, sitomaan sosiaalisia suhteita, muodostamaan arkirutiineja sekä pyrkimään terveellisiin elämäntapoihin. (Malin, 2011, s. 205–207.) Argeneanu Gunninghamin yms. ja Abebe kertovat esimerkiksi työllistymisen vaikeuksien voivan näkyä maahan muuttaneiden henkilöiden hyvinvoinnissa muiden hyvinvointiin vaikuttavien tekijöiden lisäksi (Koponen & Jokela, 2015, s. 10; Abebe, 2010, s. 16). Myös Dunlavy ja Rostila ovat todenneet tutkimuksessaan maahan muuttaneiden työolosuhteista Ruotsissa, että työelämän edellytyksien toteutuminen maahan muuttaneilla henkilöillä on suorassa yhteydessä heidän hyvinvointiinsa pitkälläkin aikavälillä. (Dunlavy & Rostila, 2013.)

Maahan muuttaneiden pitkittyneet toimeentuloasiakkuudet voivat viitata usein köyhyyteen ja pienituloisuuteen. Maahan muuttaneilla pitkittyneet toimeentuloasiakkuudet sekä sen mukana tulleet köyhyys ja pienituloisuus ovat vaarassa toteutua, jos maahan muuttaneiden integroitumista tukevia palveluita ei kye-

tä toteuttamaan oikein. Tämä on riskialtista maahan muuttaneiden hyvinvoinnin toteutumisen kannalta. Riski korostuu erityisesti naispuolisilla yksinhuoltajilla sekä heidän lapsillaan. Maahan muuttaneiden integroitumisen ja hyvinvoinnin toteutumisen kannalta merkittävässä roolissa on uuden kotimaan elinolot, palvelujärjestelmä ja ulkomaalaispolitiikka. (Malin, 2011, s. 206–207.)

Tulevaisuuden arvaamattomuus ja epätietoisuus maassa olosta lisäävät helposti negatiivisia tunteita entisestään. Jos muuttoprosessiin liittyvät huolet eivät helpotu eikä henkilö kykene sopeutumaan uuteen ympäristöön, voi pitkäaikainen stressi, yhteiskuntaan kuulumattomuus sekä ylimääräinen huolehtiminen aiheuttaa helposti erilaista oireilua. Mielen terveyden osalta erilaiset mielen terveyden häiriöt, kuten masennus ovat yleisiä oireilun muotoja. (Suomen mielen terveysseura, 2015, s. 5. ; Abebe, 2010, s. 16.) Suhtautuminen psyykkiseen hyvinvointiin vaihtelee eri kulttuurien mukana. Kaikissa kulttuureissa ei huomioida mielen terveyttä käsitteenä vaan mielen terveyteen saattaa liittyä paljon erilaisia uskomuksia sekä stigmaa. Psyykkiseen hyvinvointiin saattaa liittyä erilaisia pelon ja häpeän tunteita. Lisäksi joissakin kulttuureissa psyykkiseen hyvinvointiin liittyvät haasteet saattavat aiheuttaa stigmatisaatiota ja sitä kautta syrjintää. Esimerkiksi henkilön läheiset tai henkilö itse voivat pitää tilannetta häpeällisenä. (Castaneda ym., 2018, s. 69.)

Muilta ihmisiltä saadun tunnepuolen sekä käytännön tuen on todettu olevan huomattavan arvokasta maahan muuttaneen psyykkisen hyvinvoinnin lisäämisessä. Ihmissuhteita olisi hyvä olla niin oman perheen sisältä kuin ulkopuolelta-kin. Sopeutumisprosessin kannalta on myös tärkeää, että sosiaaliset suhteet eivät rajoitu vain omaan etniseen ryhmään, vaan sosiaalisia suhteita löytyy myös kantaväestön edustajien kanssa. (Lankinen, 2005.) Maahanmuuttajien sopeutumista sekä tunnetta oikeudenmukaisuudesta ja turvallisuudesta tukevat hyvät suhteet kantaväestöön sekä hyvän sosiaalisen verkoston luominen. Osallisuutta ja oloa hyväksytyksi tulemisesta jarruttavat uudessa kotimaassa koettu syrjintä sekä kielteinen suhtautuminen maahan muuttaneita kohtaan. (Malin, 2011, s. 207.) Sosiaalisten suhteiden luomisessa esiintyy usein vaikeuksia luoda suhteita erityisesti kantaväestön henkilöiden kanssa (Lankinen, 2005; Siekkinen, 2009, s. 2–7). Vieras etninen ryhmä, kieli, arvot, asenteet

sekä erilaiset kulttuuriset käsitykset voivat aiheuttaa helposti haasteita ja ristiriitoja kulttuurien kohdatessa (Malin, 2011, s. 207).

Maahanmuuttajien ollessa usein haavoittuvaisemmassa asemassa yhteiskunnallisesti voi tämä myös aiheuttaa esimerkiksi kantaväestössä kielteistä suhtautumista ja pelkoa. Ilmapiiirin muuttuessa vastaanottavassa maassa negatiiviseksi on vaara sen ilmeneminen väkivaltana ja syrjintänä maahan muuttaneita kohtaan. Itse maahanmuutto on ihmisen elämää kriisiyttävä tapahtuma, jota mahdollinen negatiivinen vastaanotto kantaväestöltä usein pahentaa. Se vaikuttaa näin ollen suoraan kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin sekä mahdolliseen trauma-peräiseen stressihäiriöön maahanmuuttamisen yhteydessä. (Malin, 2011, s. 207–209.) Riskinä on myös se, että sosiaaliset suhteet voivat herkästi rajoittua liikaa omaan etniseen yhteisöön, jolloin suhteiden vähyys kantaväestöön voi päästä hidastamaan uuteen maahan sopeutumista (Lankinen, 2005). Sosiaalisen tuen merkitys on kokonaisuudessaan tärkeää psyykkisen hyvinvoinnin toteutumisen kannalta. Näin ollen ympäristö, joka antaa integroitumismahdollisuudet niin yhteiskunnan sosiaaliseen toimintaan kuin laajempaan sosiaaliseen verkostoon, on myös todettu tukevan maahan muuttaneiden hyvinvointia. (Väänänen ym., 2009, s. 70–74.)

2.4 Yhteiskunnan sosiaalinen laatu maahan muuttaneiden psyykkisessä sopeutumisessa

Beckin ym. (1997) mukaan yhteiskunnan sosiaalinen laatu pyrkii kuvaamaan yhteiskunnan ja yksilöiden vuorovaikutusta ja sen laadukkuutta. Tämä tarkoittaa sitä, että yhteiskunnan sosiaalinen laatu pitää sisällään sen, kuinka hyvin yhteiskunnan jäsenillä on mahdollisuus toimia yhteiskunnassa niin, että he saavat toteuttaa elämänsä omaa hyvinvointiansa edistäen. Lisäksi laadukas yhteiskunta toimii vuorovaikutuksessa kansalaistensa kanssa niin, että se kykenee säilyttämään oman hyvinvointinsa samaan aikaan kun kansalaiset voivat hyvin. Yhteiskunnan sosiaalisen laadun nähdään jakautuvan neljään lokeroon: Sosiaalinen turvallisuus, sosiaalinen valtaistuminen, sosiaalinen osallisuus sekä yhteiskunnan eheys. (Kankaanpää ym., 2020, s. 139–140.)

Sosiaalinen turvallisuus tarkoittaa sitä, että yksilöllä on riittävä toimeentulo, tuki- palvelut, suoja aineellisia puutteita vastaan sekä turvallinen elinympäristö. Sosiaalinen valtaistuminen tarkoittaa sitä, että on mahdollisuus tasa-arvoiseen hyvinvointiin sekä erilaisiin tietoihin ja taitoihin, joilla pystyy vaikuttamaan yhteiskunnan kehitykseen. Tämä tarkoittaa sitä, että yksilöllä on esimerkiksi mahdollisuus koulutukseen. Sosiaalinen osallisuus pitää sisällään mahdollisuuden vaikuttaa yhteisöllisesti ja poliittisesti perusoikeudet toteutuen sekä olla osallisena sosiaalisessa kanssakäymisessä. Tämä näyttäytyy esimerkiksi mahdollisuutena työntekoon sekä harrastuksiin. Yhteiskunnan eheytyminen edellyttää mahdollisuutta elää tasapainoisissa elinolosuhteissa yhteiset arvot ja luottamuksen jakaen. Mitä paremmin olosuhteet toteutuvat näissä neljässä lokerossa, sitä vahvempi on yhteiskunnan sosiaalinen laadukkuus ja sitä tehokkaammin se tukee kansalaisten elämänlaatua sekä yhteiskunnan omaa hyvinvointia. (Kankaanpää ym., 2020, s. 139–146.)

Kokonaisuudessaan maahan muuttaneet henkilöt käyvät uuteen maahan tullessaan psyykkisen sopeutumisen prosessin, johon vaikuttavat niin itse yksilöön ja hänen lähipiiriinsä liittyvät tekijät sekä resilienssikyky. Jokaisella on omat sisäiset lähtökohtansa ja määritelmänsä, kuinka määrittelee oman henkisen hyvinvointinsa. Psykkistä sopeutumista voidaan kuvata maahan muuttaneilla elämänlaadun toteutumisenä, sillä tämän käsitteen alle voidaan laskea esimerkiksi maahan muuttaneiden onnellisuutta, hyvinvointia, tyytyväisyyttä tai toimintakykyä kuvailevia käsitteitä. (Aalto ym., 2013, s. 4.; Kokkonen, 2006a, s. 41.)

Yhteiskunnan sosiaalisen laadun toteutuessa yhteiskunnan ja kansalaisten välinen toiminta lisää yhteiskunnassa asuvien hyvinvointia ja osallisuutta. Tällöin yhteiskunta kykenee tarjoamaan kansalaisilleen laadukkaan sosiaalisen ympäristön, laaja-alaisen toimeentulon, turvan, hyödyllisyyden sekä oikeudenmukaisuuden tunteen. Lisäksi ne täyttyvät niin yhteiskunnan kuin kansalaisten näkökulmasta. Kyseessä on siis suora yhteiskunnan ja kansalaisten välinen vuorovaikutus. (Kankaanpää ym., 2020, s. 137–146.) Tämä voi näkyä maahan muuttaneilla muun muassa osallisuutena yhteiskunnan toiminnassa, kuten työllistymisenä, yhteisöön kuulumisena sekä turvallisena ja oikeudenmukaisena

vuorovaikutuksena. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että maahan muuttanut kykenee oppimaan uuden maan kielen, opiskelemaan, työskentelemään ja vaikuttamaan itseään koskeviin asioihin. Yhteiskunnan rooli tämän prosessin onnistumisessa on tarjota maahan muuttaneille riittävä tuki niin yhteisöllisesti kuin esimerkiksi toimivan palvelujärjestelmän pohjalta. (Malin, 2011, s. 206–207.)

Yksi tärkeimmistä tekijöistä maahan muuttaneiden psyykkisessä sopeutumisessa on syrjinnältä välttyminen ja sosiaalisen tuen saaminen. Uuden maan ulkomaan politiikka vaikuttaa myös lakien perusteella suorasti siihen, kuinka turvallisesti henkilö pystyy oleskelemaan ja tekemään kotinsa uuteen maahan. Nämä kaikki tekijät voidaan siis nähdä olevan tärkeässä roolissa siinä, että maahan muuttanut kykenee oppimaan uuden maan kielen ja on myös itse motivoitunut sopeutumaan uuteen ympäristöön ja sen tapoihin. (Lankinen, 2005.; Malin, 2011, s. 207.; Siekkinen, 2009, s. 2–7; Väänänen ym., 2009, s. 70–74.)

3 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITTEET

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tarkastella mitkä tekijät maahan muuttaneet naiset kokevat psyykkistä sopeutumista tukeviksi ja tarkastella, miten yhteiskunnan sosiaalinen laatu toteutuu maahan muuttaneiden naisten kokemuksissa.

Tavoitteena on koota työelämäkumppani Irakin naisten yhdistykselle toiminnan kehittämistä tukevaa tietoa maahan muuttaneiden naisten psyykkistä sopeutumisesta tukevista yhteiskunnan sosiaalisista tekijöistä. Lisäksi muodostetaan kuva yhteiskunnan sosiaalisesta laadusta maahan muuttaneiden naisten psyykkisen sopeutumisen näkökulmasta. Saatua tietoa tullaan käyttämään Irakin naisten yhdistyksen toiminnan kehittämiseen. Valmis opinnäytetyö toimitetaan yhdistykselle käyttöä varten.

Opinnäytetyön tutkimuskysymykset:

1. Minkälaiset yhteiskunnan sosiaaliset tekijät tukevat maahan muuttaneita psyykkisessä sopeutumisessa?
2. Miten yhteiskunnan sosiaalinen laatu toteutuu maahan muuttaneiden psyykkisen sopeutumisen/elämänlaadun tukemisessa?

4 TUTKIMUSYMPÄRISTÖ, TUTKIMUSMENETELMÄT, AINEISTONKERUU JA ANALYYSIMENETELMÄT

4.1 Tutkimusympäristö ja työelämäkumppani

Opinnäytetyö toteutetaan yhdessä työelämäkumppanin Irakin naisten yhdistyksen kanssa. Irakin naisten yhdistys (Iny ry.) on vuonna 2000 perustettu kansalaisjärjestöjärjestö Itä- Helsingissä. Järjestön toiminnan tavoitteena on edistää maahan muuttaneiden asemaa perheessä ja yhteiskunnassa niin yksilöllisesti kuin yhteisöllisesti. Iny ry:n toiminta keskittyy maahanmuuttajanaisten tukemiseen erityisesti opiskelu- ja työelämää tukevasti. Toiminnan peruseriaatteena on tukea maahan muuttaneiden kotoutumista kokonaisvaltaisesti ja ehkäistä syrjäytymistä. (Iny. Iny ry-Tietoa järjestöstä, i.a.) Toimintaan kuuluu esimerkiksi erilaisia ryhmiä, suomen kielen ryhmiä, yksilöohjausta, digitaitokursseja, kerhoja vertaistoimintaa. (Iny. TeKo-hanke, i.a.). Irakin naisten yhdistys osallistuu tutkimukseen mahdollistaen haastattelumahdollisuudet ja tekemällä yhteistyötä haastatteluiden valmistelun ja toteuttamisen kanssa.

4.2 Aineistonkeruu

Aineistonkeruuta varten lähdettiin suunnittelemaan ryhmämuotoisia teemahaastatteluja. Haastattelut suunniteltiin järjestettäväksi toukokuussa 2021. Kaksi haastateltavaa ryhmää valittiin Irakin naisten yhdistyksen valmiista ryhmätöiminnöistä. Haastattelut olivat tarkoituksenaan järjestää korkeintaan neljän hengen ryhmissä ja ne suunniteltiin noin tunnin mittaisiksi. Yhdessä Irakin naisten yhdistyksen kanssa valikoitujen haastateltavien valmiiden ryhmämuotojen myötä haastateltavien määrä kasvoi yhdellä haastateltavalla ryhmähaastattelua kohden. Haastateltavien ryhmät jakautuivat kahteen ryhmään, joista toisessa ryhmässä haastateltavat olivat edistyneempiä suomen kielessä ja toisessa haastateltavat olivat suomen kielen oppimisen alkuvaiheissa. Kasvotusten järjestettäviä ryhmähaastatteluja harkittiin, mutta koronan aiheuttamien rajoitteiden vuoksi

suunnitelmaksi tuli järjestää haastattelut etäkontaktilla Google meet- ryhmäpuhelun välityksellä.

Ryhmien parissa toiminut työntekijä kertoi tulevasta haastattelusta kymmenelle ryhmätoimintoihin osallistuvalla etukäteen suullisesti heidän omalla kielellään. Haastatteluista kerrottiin ryhmätoimintojen yhteydessä viikkoa ennen haastatteluiden toteuttamista. Lisäksi haastattelun tarkoituksesta, sisällöstä ja yksityisyydensuojasta lähetettiin kirjallisesti tietoa sähköpostin kautta suomeksi, englanniksi ja arabiaksi (Info- ja lupakirje LIITE2) ryhmätoimintoihin osallistuville. Suomenkielinen info- ja lupakirje toimitettiin Irakin naisten yhdistykselle noin kuukautta ennen haastatteluiden toteuttamista. Irakin naisten yhdistys käänsi info- ja lupakirjeen arabiaksi ja englanniksi. Kirje meni käännosten kanssa ryhmien jäsenille luettavaksi edellisellä viikolla haastatteluiden toteuttamista. Samalla ryhmätoimintoihin osallistuvilta kysyttiin halukkuutta osallistua haastatteluun, johon kaikki ryhmien jäsenet olivat halukkaita. Haastattelun sisällöstä, toteuttamisesta, raportoinnista, haastateltavien oikeuksista sekä haastattelun talentamisesta ja aineiston hävittämisestä kerrottiin myös haastattelun alussa suomeksi, englanniksi, arabiaksi ja persiaksi ennen haastateltavien osallistumista siihen. Kaikilta haastateltavilta kerättiin sähköisesti kirjallinen suostumus haastatteluun osallistumisesta. Tutkimuslupa haastattelun toteuttamiseen pyydettiin Irakin naisten yhdistyksen toiminnanjohtajalta opinnäytetyön suunnitelman ollessa valmiina.

Teemahaastattelussa tutkija on perehtynyt tutkimusaihetta koskevaan kirjallisuuteen etukäteen ja sen pohjalta muodostaa näkökulman ja siihen liittyvät kysymykset. Näiden avulla tutkija lähtee haastattelemaan aiheen kannalta keskeisiä teemoja (Hyvärinen ym. i.a.). Laadullinen tutkimus antaa mahdollisuuden tutkia ilmiötä laajassa skaalassa. (Tilastokeskus. i.a.-a.) Teemahaastattelun luonteeseen kuuluu vapaamuotoinen sekä haastateltavien kokemuksille tilaa antava haastattelumuoto. Teemahaastattelu antaa haastateltaville mahdollisuuden puhua ja kertoa omista kokemuksistaan vapaammin. (Hyvärinen ym. i.a.)

Aineistonkeruuta varten suunniteltiin ryhmämuotoinen teemahaastattelu ja siihen liittyvä haastattelurunko (LIITE1). Haastattelurunkoa rakennettiin sellaisten

teemojen alle, jotka mahdollistivat keskustelun maahan muuttaneiden psyykkiseen sopeutumiseen liittyvistä tekijöistä yhteiskunnassa. Haastattelurunko rakennettiin muodoltaan haastateltavien kokemuksille avointa tilaa antavaksi sekä luomaan yhdessä haastatteluryhmän kanssa yhteistä kokonaisuutta. Lisäksi sen suunniteltiin antavan mahdollisuuksia tuoda myös omia eräviä näkemyksiä esille. Haastattelurunkoon lisättiin tarkentavia kysymyksiä, joita olisi mahdollista tarvittaessa käyttää haastattelun ohjaamiseen tarkentamaan kysymyksiä.

Ryhmähaastattelussa kerätään yhden haastateltavan sijasta isompi ryhmä keskustelemaan ja pohtimaan yhdessä tutkittavaa aihetta. Ryhmähaastattelun tarkoituksena ei ole saada yksittäistä vastausta tai tietoa, vaan pyrkiä ryhmän vuorovaikutusta hyödyntäen saada yhteisiä ja eräviä mielipiteitä, näkökulmia ja kokemuksia esille. Ryhmähaastattelussa haastattelijan rooli on pääosin ohjaava ja keskustelua ylläpitävä. (Alasuutari, 1999, s. 153–155 ; Hyvärinen ym. i.a.) Ryhmähaastattelumuotoisessa tulee myös ottaa huomioon muiden ihmisten vaikutus vastauksiin ja tilanteen etenemiseen. Riskinä on myös vastausten suppeampi laatu ja kynnys puhua omista kokemuksista muiden haastateltavien läsnä ollessa. On kuitenkin myös mahdollista, että äänessä voi joissain tapauksissa olla helpommin. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka, 2006b.; Alasuutari, 1999, s. 153–155.) Ryhmähaastattelumuodossa on myös korkeampi kynnys kysyä tarkentavia kysymyksiä. Tämä voi osaltaan vaikuttaa siihen, kuinka tarkasti kysymykseen saadaan vastaus. Kuitenkin ryhmähaastattelut voivat antaa erilaisia näkökulmia asian monipuoliseen käsittelyyn.

Haastattelut toteutettiin suunnitelmien mukaisesti toukokuussa 2021 yhden viikon aikana. Haastattelut toteutettiin sähköisesti ryhmäpuheluna Google meet-palvelussa Irakin naisten yhdistyksen ryhmämuotojen kanssa. Ryhmäpuheluisa tehdyt haastattelut toteutettiin kotiolosuhteissa, jossa ei haastattelemisen aikana ollut muita henkilöitä. Kumpaankin haastatteluun osallistui 5 maahan muuttanutta naista. Kaikki haastatteluihin pyydetty henkilöt osallistuivat haastatteluihin oman ryhmätoimintansa yhteydessä. Haastateltaviksi valikoituneet olivat Suomeen maahan muuttaneita naisia. Haastateltavat olivat olleet Suomessa seitsemästä kuukaudesta kahdeksaan vuoteen ja he olivat iältään 24-50-vuotiaita. Haastateltavien joukossa oli opiskelijoita, äitiyslomalla olevia sekä

kotouttamistoimenpiteiden parissa olevia. Toisessa haastattelussa oli mukana myös yksi yhdistyksen työntekijä. Toisessa haastattelussa työntekijöitä oli mukana kaksi.

Työntekijät käänsivät haastattelukysymyksiä sekä niistä tulleita vastauksia arabiasta ja persiasta suomeksi ja vastaavasti suomen kielestä persiaksi ja arabiaksi. Tarvittaessa keskustelua ohjattiin ja selvennettiin tarkentavilla kysymyksillä. Kaikki haastattelukysymykset ja mahdolliset tarkentavat kysymykset esitettiin suomen kielellä. Jokainen haastattelukysymys tulkattiin myös arabiaksi ja haastateltavien mukaan myös persiaksi. Toisessa haastattelutilanteessa suurin osa haastateltavista vastasi suomen kielellä, mutta osa vastauksista tulkattiin arabian kielestä suomen kielelle. Toisessa haastattelussa kaikki vastaukset käännettiin tulkkien välityksellä arabiasta tai persiasta suomen kielelle. Haastattelun rakenteen ylläpitämiseksi haastateltavat saivat vastata omalla vuorollaan kysymyksiin ja he saivat halutessaan keskustella asiasta lisää muiden haastateltavien vastausten yhteydessä tai niiden jälkeen. Aikataulullisesti haastatteluille varattu aika riitti ja jokaiseen haastattelukysymykseen saatiin vastaukset haastateltavilta ryhmiltä. Toisessa haastattelussa aikaa kului enemmän tulkkaamiseen, jolloin haastattelu kesti toista haastattelua pidempään. Haastattelut tallennettiin ääntä nauhoittamalla ja pienimuotoisia muistiinpanoja tehtiin suomeksi pääpiirteisesti. Hieman yli tunnin mittaiset ääninauhoitteet ja pääpiirteiset muistiinpanot tallennettiin tietokoneelle tiedostoiksi, joiden avaamiseksi tarvitsi salasanan. Aineisto hävitettiin, kun sisällönanalyysi oli tehty.

4.3 Aineiston analysointi

Laadullisessa sisällönanalyysissä tutkija pyrkii tunnistamaan ja nimeämään tutkimuksessa tulleita ilmiöitä ja sisältöjä. Usein on tarve pyrkiä välttämään yksityiskohtaisia päätelmiä ja sen sijaan keskittämään analysointi aineistojen välisiin samankaltaisuuksiin ja eroavaisuuksiin. Aineiston sisällöstä pyritään tekemään johtopäätöksiä, jotka kertovat tutkimuksesta täydentävämpää tietoa. (Vuori, i.a.)

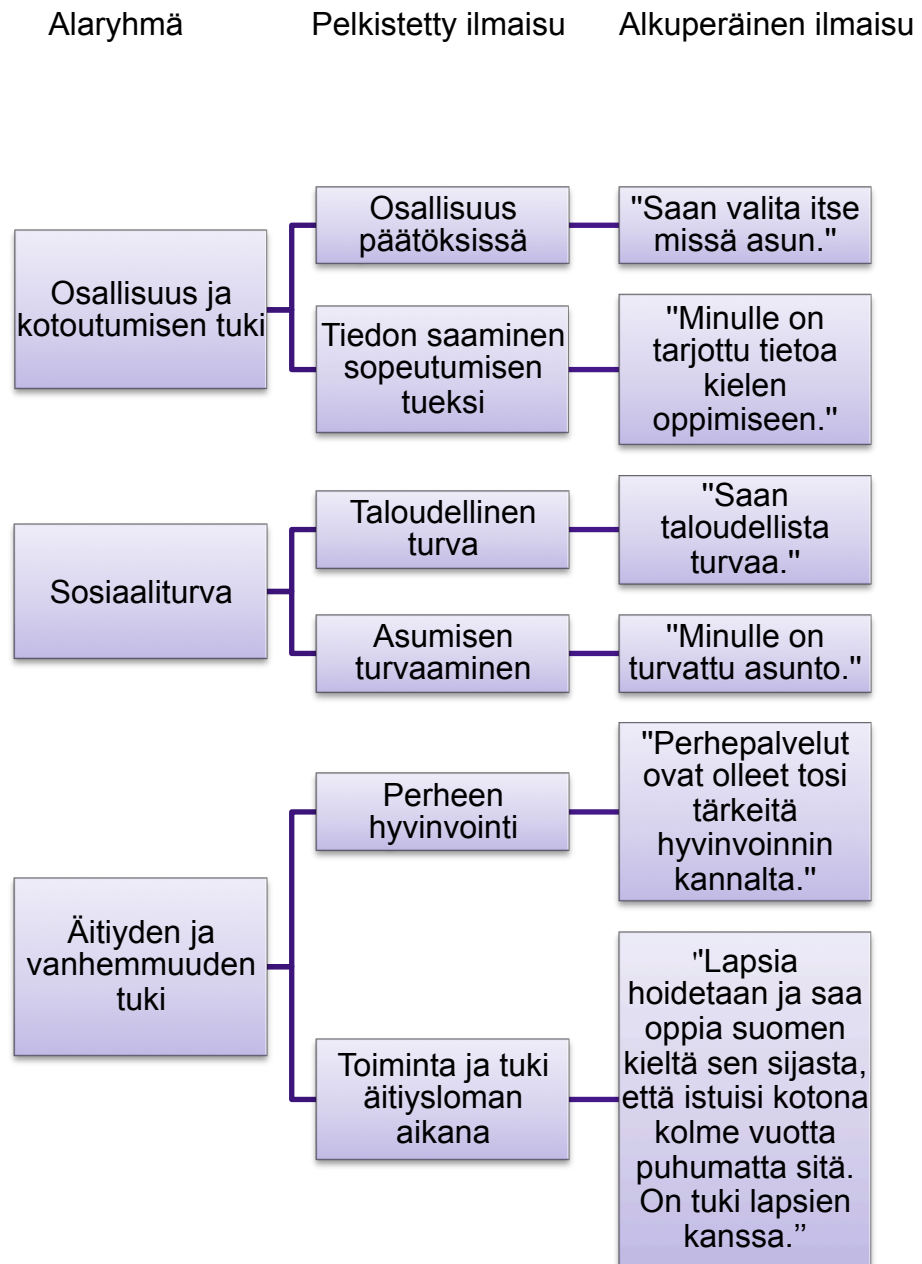
Sisällönanalyysin perustuu haastateltavien vastauksiin ja näkemyksiin heidän omista kokemuksistaan yhteiskunnan sosiaalisten tekijöiden vaikutuksista omaan psyykkiseen hyvinvointiin sopeutumisen yhteydessä. Aineisto analysoitiin kahdessa osassa tutkimuskysymys kerrallaan. Ensimmäisessä kysymyksessä käytettiin teoriasidonnaista analyysimenetelmää ja toisessa teorialähtöistä analyysimenetelmää. Haastatteluista poimittiin esille tulleita näkökulmia sekä havainnoitiin yhtenäisiä kokonaisuuksia. Sisällönanalyysissä havainnoitiin myös yhteiskunnan sosiaalisen laadun toteutumista maahan muuttaneiden naisten psyykkisen sopeutumisen näkökulmasta saatujen vastausten perusteella. Haastattelumateriaaleista havainnoitiin yhdistäviä tekijöitä sekä mahdollisia eriäviä näkemyksiä suhteessa valmiiseen tietomateriaaliin johtopäätöksiä ja pohdintaa varten.

Teoriasidonnainen analyysimenetelmä perustuu aineistossa tulleeseen sisältöön, mutta sen käsittelyä ohjaa valmiin teoria- ja tutkimustiedon käsitteet ja tieto. Usein teoriaohjaavassa analyysimenetelmässä edetään aluksi aineistolähtöisesti, mutta loppua kohden analysoinnin ohjaamiseen käytetään enemmän teoriaan perustuvaa tietoa. Tämä voi tapahtua esimerkiksi jakamalla käsiteltyä aineistoa jo valmiiksi määriteltyihin teoriapohjaisiin ryhmiin. (Tuomi & Sarajärvi, 2002, s. 95-99.) Milesin ja Hubermanin mukaan aineiston analyysin toteuttaminen jaetaan kolmeen eri vaiheeseen: redusointiin, kluserointiin sekä abstrahointiin. Ennen näitä kolmea vaihetta haastattelumenetelmällä tehty tutkimus kuunnellaan ja kirjoitetaan auki sekä perehdytään saatuun materiaaliin kokonaisuutena. Redusoinnissa tutkimuksesta saatu analyysi pelkistetään niin, että siitä

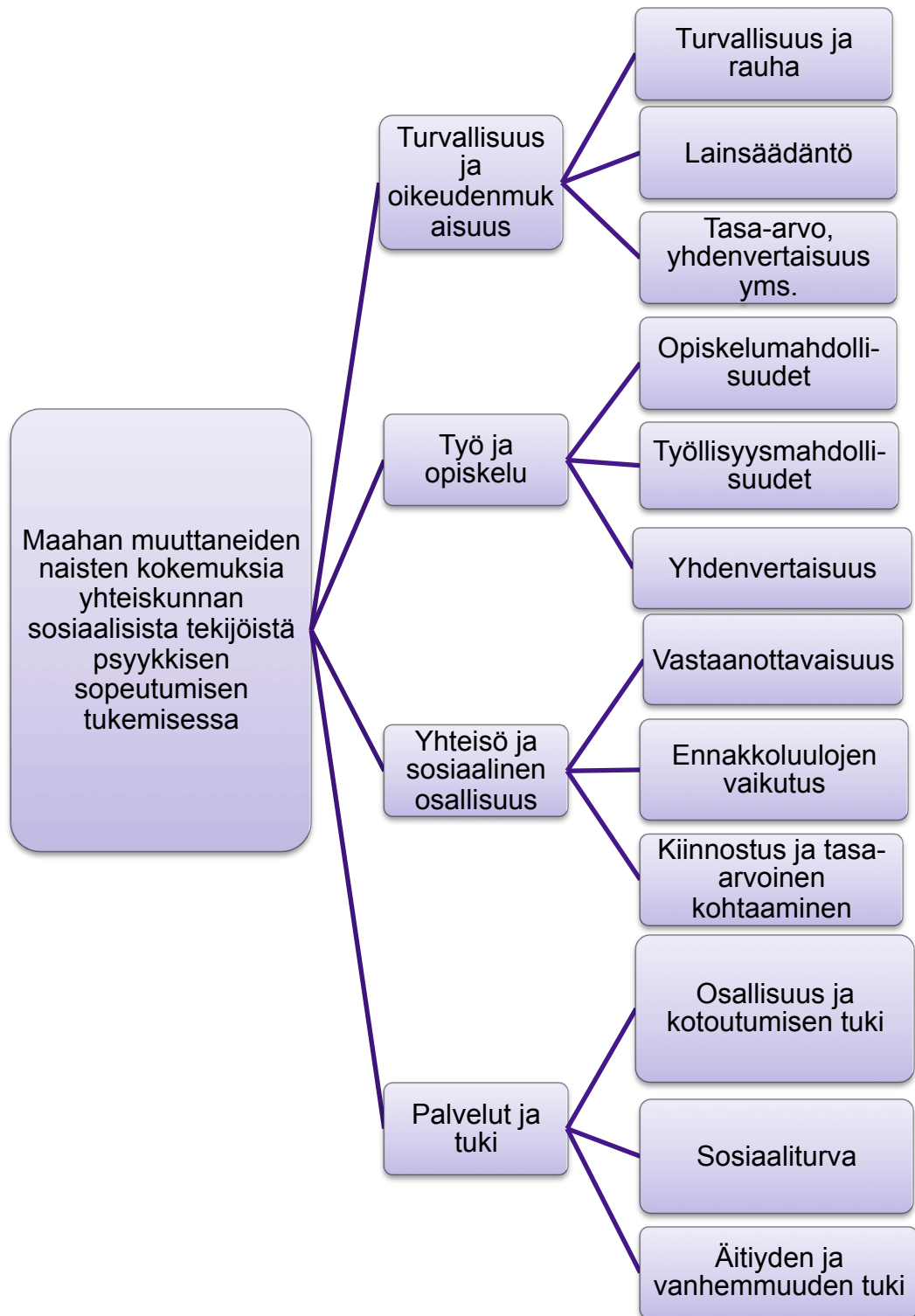
karsitaan pois tutkimuskysymysten kannalta epäoleellinen tieto. Oleellinen sisältö kerätään materiaalista ja sen voi ryhmitellä tutkimuskysymysten kannalta olennaisiin ilmaisuihin. (Tuomi & Sarajärvi, 2002, s. 110–115.) Haastattelumateriaalien purkamisen ensimmäisenä vaiheena haastattelujen ääninauhoitteet kuunneltiin vuorotellen läpi. Samalla purettiin suomenkieliset vastaukset kirjalliseen muotoon. Vastaukset kirjoitettiin auki niitä koskevien kysymysten alle. Haastattelumateriaali käytiin kirjallisessa muodossa läpi kokonaisuudessaan, jonka jälkeen aineistosta etsittiin tutkimuskysymysten kannalta olennaisia ilmaisuja. Näistä ilmaisuista tehtiin niitä kuvailevia pelkistettyjä ilmaisuja.

Kluserointi eli ryhmittely voidaan toteuttaa pelkistämisen jälkeen ja sen tarkoituksena on etsiä aineistossa esiintyvistä ilmaisuista yhtäläisyyksiä sekä eroavaisuuksia. Näistä muodostetaan käsitteitä ja luodaan samaan luokkaan kuululle käsitteille oma luokkansa, joka nimetään sen sisältöä kuvailevasti. (Tuomi & Sarajärvi, 2002, s. 112–113.) Redusoinnin jälkeen aineistossa esiintyviä samankaltaisuuksia sisältävät ilmaisut väritettiin omalla värillään. Näistä muodostettiin omat ryhmänsä, joissa samassa ryhmässä olevilla ilmaisuilla oli sama väri. Ryhmät nimettiin.

Kolmantena sisällönanalyysin vaiheena on abstrahointi eli käsitteellistäminen, jossa yhdistellään ryhmittelyssä saadut luokat omiin pääluokkiinsa. Lopuksi muodostetaan yhdistävät luokat ryhmittelyssä ilmi tulleiden luokkien sekä pääluokkien välillä. Tässä vaiheessa luokittelut yhdistyvät myös alkuperäisaineistoon, jotta uuden teorian tiedon syntymiselle annettaisiin mahdollisuus. (Tuomi & Sarajärvi, 2002, s. 114–115.) Kluseroinnin jälkeen syntyneet ryhmät yhdistettiin vielä omiksi pääryhmikseen, jotka kuvailivat alaluokkia entistä laajemmin. Nämä pääluokat valikoitiin teoreettisten lähtökohtien tietoja huomioiden. Lopuksi käsittekokonaisuuksille muodostettiin oma pääotsikko. Alla esimerkki kategoriasta Palvelut ja tuki (Kuvio 1) sekä kategorioiden muodostama kokonaisluokittelu (Kuvio 2).

Kuvio 1 Esimerkki aineiston pelkistämisestä ja ryhmittelystä

Kuvio 2 Maahan muuttaneiden kokemuksia yhteiskunnan sosiaalisista tekijöistä maahan muuttaneiden psyykkisen sopeutumisen tukemisessa.

Teorialähtöinen analyysimenetelmä etenee valmiin tiedon pohjalta ja pyrkii usein vertaamaan uutta tietoa suhteessa jo valmiiseen tietoon. Usein tätä analyysimenetelmää varten ollaan määritellyt valmiit käsiteryhmät, joita lähdetään avaamaan uutta aineistoa käyttäen. (Tuomi & Sarajärvi, 2002, s. 99–100.) Aineisto käsitellään teorialähtöisesti muodostamalla analyysirunko valmiin teoria-tiedon pohjalta, jonka jälkeen sisällönanalyysi etenee tämän pohjalta. Aineistorunkoon merkitään ilmiön ulottuvuudet sekä niiden ominaisuudet. Aineisto pelkistetään teorialähtöisen aineistorungon rajaamien käsitteiden mukaan ja aineistosta kerätään näitä käsitteitä kuvaavia ilmaisuja. Tämän jälkeen käsitteet voidaan jakaa vielä alaluokituksiin, joihin luokitellaan yläkäsitteen kuvaamia ilmaisuja pienempiin käsitteisiin. (Tuomi & Sarajärvi, 2002, s. 117.)

Toinen tutkimuskysymys käsiteltiin analysoitavasta materiaalista teorialähtöisesti. Valmiista pääkäsitteestä analysoitiin, kuinka se toteutuu itse aineistossa. Teoreettisesta viitekehuksesta muodostettiin tutkimuskysymystä vastaava analyysirunko. Aineisto avattiin ääninauhoitteen kuuntelemisen pohjalta tehdyiltä auki kirjoitetulta pohjalta, joka pelkistettiin eli poistettiin tutkimuskysymyksen kannalta epäolennainen tieto. Tämän jälkeen aineistosta väritettiin omilla väreillä valmiita analyysirungon pääkäsitteitä kuvaavia ilmaisuja. Samaa väriä olevat ilmaisut kuvailivat samaa käsitettä. Lopulta samaa väriä olevat ilmaisut kerättiin allekkain samaa väriä olevan pääkäsitteen alle. Kerätyt ilmaisut jaettiin vielä jo valmiiden teoreettisten käsitteiden alaotsikoihin. Näistä muodostettiin jokaiselle analyysirungon pääkäsitteelle luokitusrungot, joihin ilmaisut lisättiin. Luokitusrunkoja tuli yhteensä neljä kappaletta käsitteiden määrän mukaisesti. Alla esimerkki analyysirungosta ja luokitusrungosta. (Taulukko 1 ja Taulukko 2).

Taulukko 1 Analyysirunko: Yhteiskunnan sosiaalinen laatu

Ilmiön ulottuvuudet (Pääkäsitteet)	Ilmiöiden ominaisuudet (Käsitteiden alaotsikot)		
Sosiaalinen turvallisuus	Toimeentulo	Turvallisuus	Palvelut
Sosiaalinen valtaistuminen	Opiskelu	Tasa-arvoiset mahdollisuudet	
Sosiaalinen osallisuus	Sosiaaliset suhteet	Mahdollisuus työhön	Harrastukset
Yhteiskunnan eheyty	Luottamus yhteiskuntaan	Yhteisten arvojen jakautuminen	

Taulukko 2 Esimerkki luokitusrungosta

Sosiaalinen turvallisuus maahan muuttaneiden naisten psyykkisen sopeutumisen ja/tai elämänlaadun tukemisessa

	Sosiaalinen turvallisuus
Toimeentulo	<p>”Kela tukee rahallisesti. Aina tietää, että on asunnot ja rahallinen suoja.” ,</p> <p>”Minulle on tarjottu hyvä asunto, elämä ja hyvä alue. Toimeentuloni on turvattu.”</p> <p>yms.</p>
Turvallisuus	<p>”Voin mennä yksin ulos päivällä, aamulla tai yöllä. Aina on turva eikä kukaan tule häiritsemään.” ,</p> <p>”Voit olla mitä haluat. Voin laittaa huivin ja minut hyväksytään. Erilaisuus hyväksytään.”</p> <p>yms.</p>

Palvelut	<p>”Järjestötoiminnassa voi opiskella suomen kieltä ja saada toimintaa. Lapsia hoidetaan ja saa oppia suomen kieltä sen sijasta, että istuisi kotona kolme vuotta puhumatta sitä. On tuki lapsien kanssa.”,</p> <p>”Perhepalvelut ovat olleet tosi tärkeitä hyvinvoinnin kannalta.”</p> <p>yms.</p>
----------	---

5 TULOKSET

5.1 Yhteiskunnan sosiaaliset tekijät psyykkisen sopeutumisen tukemisessa

Moni haastateltava mainitsi kokevansa tyytyväisen ja toimintakykyisen elämän turvalliseksi ja oikeudenmukaiseksi. Kaikki haastateltavat kertoivat Suomessa olevan turvallisuuden olevan tärkeä asia heidän onnellisuutensa ja hyvinvointinsa kannalta. Moni mainitsi, että tärkein asia on se, että on Suomessa turvassa. Turvallisuuden tunne antoi monelle tunteen, että pystyy kulkemaan ja ilmaisemaan itseään vapaasti. Tämä koettiin tärkeäksi tekijäksi myös onnellisuuden toteutumisessa. Osa haastateltavista myös kertoi oleskeluluvan tuovan hyvinvointia elämään.

”Ensimmäinen asia on turvallisuus ja elämän tasa-paino. Rauha ja turva on tärkeä. Suomessa olemme saaneet tätä turvallisuutta ilman sotaa. Tästä seuraa luonnollisesti hyvinvointia ja onnellisuutta.”

”Minulla ei ollut mitään toivoa, mutta Suomessa sain uuden näemyksen elämästä ja minulle annettiin mahdollisuus elää. Sain mahdollisuuden elää rauhassa ja ajatukseni elämästä ovat muuttuneet niin, että minulla on toivoa. Olen motivoitunut elämään.”

Kaikki haastateltavista kokivat Suomen lainsäädännön tasavertaiseksi ja kaikille kuuluvaksi. Tämän kerrottiin tuovan turvaa, josta seuraa onnellisuutta sekä vapautta ilmaista itseään. Tämä näkyi esimerkiksi sanallisena sekä uskonnollisena vapautena, kuten vapautena pitää huivia. Tästä kerrottiin seuraavan oikeudenmukaisuuden tunnetta ja vapautta, joita pidettiin tyytyväisyyttä ja hyvinvointia tuovina tekijöinä.

” Aina annetaan mahdollisuus ja kuullaan aina ennen kuin päätöksiä tehdään, se tuo turvaa ja onnellisuutta. ”

” Suomen laki on yhdenvertainen ja kuuluu kaikille. Sitä myös noudatetaan. Ja joutuu vastuuseen jos tekee väärin. Se tuo suojaa. ”

Haastateltavat kokivat aktiivisen elämän, jossa saa käydä koulua sekä tehdä töitä tyytyväisyyttä ja onnellisuutta tuovaksi. Moni myös mainitsi onnellisuutta ja toimintakykyä tuovaksi sen, että on saanut opiskella Suomessa. Myös opiskelemissa saatu tuki lisäsi onnellisuutta ja toimintakykyä. Haastatteluissa korostui myös tyytyväisyys suomen kielen oppimisen mahdollisuuksiin, jonka kerrottiin tuovan parempia mahdollisuuksia parempaan toimintakykyyn Suomessa. Onnellisuutta ja tyytyväisyyttä kerrottiin tuovan myös sen, että perheellisten haastateltavien lapset saivat käydä koulua ja nämä pääsivät sinne nopeasti maahan tultua.

Suurin osa haastateltavista piti onnellisuuden ja toimintakyvyn kannalta tärkeänä mahdollisuutta päästä Suomessa töihin. Tätä pidettiin tärkeänä myös kielen oppimisen kannalta. Kaikki työelämästä maininneet haastateltavat kuitenkin mainitsivat, että heidän on vaikea saada töitä ja, että työllistymisen vaikeus on rajoittava tekijä hyvinvoinnin toteutumisessa. Työelämää kuvailtiin rasistiseksi ja sen vaikeuttavan työnsaantia.

”Se, että olisi enemmän mahdollisuuksia työhön, täydentäisi hyvinvoinnin kokonaisuutta.”

Haastateltaessa tuli esille näkemys siitä, että Suomen yhteiskunta ohjaa helposti opiskelemaan ammattiin, jota ei tykätä opiskella eikä valmistuttua pääse sellaiseen työpaikkaan, joka tekisi onnelliseksi.

”Koulutuksen valinta...välillä tuntuu että se ei ole samanvertainen. Suomalaiset saavat itse valita oman ammattinsa, mutta ohjataan ja pakotetaan suoraan ammattiin, jota ei ole valinnut itse ja josta ei tykkää.”

”Tulisi kuunnella ja antaa vaihtoehtoja ja mahdollisuuksia päättää itse mihin ammattiin haluaisi ja mikä koulutus kiinnostaa. Pakotetaan, mutta se ei johda työllisyyteen tai mielekkääseen toimintaan. Ei pääse omalle alalle.”

Yhteisön ja sosiaalisen ympäristön onnellisuuden suhteen tuli esille tärkeiden ihmisten ja ystävien läsnäolo elämässä. Tervetullutta oloa Suomeen lisäsi se, että oli ystäviä kantaväestön kanssa. Pari haastateltavaa mainitsi tärkeäksi asiaksi sen, että Suomi oli antanut heille mahdollisuuden yhdistää perheen

Suomessa. Haastatteluissa nousi useasti esille yhteiskunnalta saadun tuen tärkeys perhe-elämän ja lasten hyvinvoinnista huolehtimiseen. Tämän kerrottiin olevan tärkeää onnellisuuden ja tyytyväisyyden toteutumisen kannalta monilla kotoutumisen osa-alueilla, kuten esimerkiksi kielen opiskeluissa ja työelämässä.

”On onnellista olla oman perheen, miehen ja lasten kanssa. Perheen hyvinvointi ja hyvä perhe-elämä. Hyvä olo. Lapselle voi turvata hyvän elämän.”

Monet haastateltavat kertoivat saaneensa hyväksyvän ja mukavan vastaanoton kantaväestöltä ja sen nähtiin tuovan onnellisuutta ja hyvää oloa elämään. Osa haastateltavista kertoi, että kun Suomi tarjoaa heille palveluita ja koulutusta tasavertaisesti kantaväestön kanssa, tuo se heille hyväksynnän tunnetta sosiaalisessa ympäristössä. Kantaväestön kerrottiin hyväksyvän eri kulttuureja, uskontoja sekä tapoja ja osoittavan kunnioitusta erilaisuutta kohtaan. Erityisesti vanhusien kerrottiin juttelevan paljon, mitä pidettiin onnellisuutta tuovana asiana. Osa haastateltavista oli kokenut rasismia kantaväestöltä, mutta se ei korostunut haastateltavien kertomuksissa onnellisuuden suhteen. Onnellisuutta toi myös se, että haastateltavat kertoivat rassistisen henkilön joutuvan vastuuseen teostaan. Haastatteluissa tuli esille myös Suomen virkailijoiden, työnantajien sekä työntekijöiden kohtaamisen laadun tärkeys hyvinvointiin. Näiltä tahoilta osa haastateltavista oli kohdannut negatiivisia ennakkoluuloja sekä syrjintää esimerkiksi työ- ja harjoittelupaikoilla. Tällaisen suhtautumisen kerrottiin estävän toimimasta sekä sopeutumasta uuteen maahan.

” Menin harjoitteluun, kun opiskelin suomen kieltä. En puhunut niin hyvin suomea. Jään harjoittelupaikalla sen vuoksi syrjään ja minua ei auteta. Tuntuu kuin minusta ei tykättäisi. Minulle ei puhuta siellä. Tämä vaikeuttaa oppimista myös todella paljon, kun ei pääse mukaan”

” Normaaleja asioita opetetaan. On ennakkoluuloja. Joskus ollaan esitelty polkupyörää ja opetettu millä tavoin se toimii. Ihan kuin toinen ei tietäisi. Kehityksistä tulevat henkilöt mielletään helposti niin, etteivät he tiedä mitään. Voisivat kysyä, onko tämä asia tuttu eikä oleteta että ihmiset eivät osaa ja tiedä. Virkailijat ja työntekijät kysyisivät ensin tiedon.”

Osa haasteltavista kuitenkin kertoi, kuinka hyvä on ollut tyytyväisen elämän kannalta, että palveluiden työntekijät ovat kysyneet heiltä mielipidettä sekä olleet kiinnostuneita heidän mielialastaan ja kuulumisistaan. Lisäksi osa koki palveluiden osallistavan heitä ja antavan mahdollisuuden vaikuttaa omiin asioihin.

Haastateltavien vastauksissa tuli ilmi yhteiskunnalta saatu tuki sekä palveluiden merkitys onnellisessa ja tyytyväisessä elämässä. Yhteiskunnan palveluiden kerrottiin tuovan onnellisuutta ja hyvää toimintakykyä, kun palveluita oli tarjolla syntymästä asti vanhuuteen. Palveluiden kerrottiin tukevan elämää ja sen tuovan elämään tyytyväisyyttä. Moni haastateltava mainitsi toiveestaan antaa lapsilleen mahdollisuuden harrastaa ja ilmaista itseään luovuuden avulla. Mahdolliset taloudelliset haasteet ja tuen puute nähtiin rajoittavina tekijöinä tämän toteutumisessa. Vanhempien ja lasten harrastusmahdollisuuksien toteutuminen koettiin jo ennaltaehkäisevänäkin tärkeäksi osaksi onnellisuuden ja hyvinvoinnin täyttymistä.

”Lasten harrastuksia voitaisiin tukea enemmän. Tämä täydentäisi hyvinvoinnin täyttymistä kun lapset pääsisivät ilmaisemaan luovuutensa ja näyttämään mitä osaavat, mutta vanhemmillä ei ole siihen rahaa.”

Haastateltavien vastauksissa korostui tuki lasten kanssa niin, että paitsi lapset saavat palvelua niin myös äiti saa tukea lasten kasvatukseen ja kotoutumiseen. Perhepalvelut, kuten leikkipuistotoiminta, neuvola ja kerhotoiminta nähtiin tärkeinä palveluina onnellisuuden ja toimintakyvyn kannalta. Apu lasten kanssa koettiin tärkeäksi ja kotoutumista tukevaksi. Tämän nähtiin lisäävän mahdollisuuksia yhteiskuntaan osallistumiseen sekä kielen oppimiseen.

”Kotona olevia äitejä autetaan esimerkiksi antamalla lapsille mahdollisuuksia erilaiseen toimintaan, kuten urheiluun. Järjestötoiminnassa voi opiskella suomen kieltä ja saada toimintaa. Lapsia hoidetaan ja saa oppia suomen kieltä sen sijasta, että istuisi kotona kolme vuotta puhumatta sitä.”

Tyytyväisyyttä kerrottiin myös tuovan sen, että yhteiskunta on mahdollistanut asunnon sekä taloudellisen suojan.

5.2 Yhteiskunnan sosiaalisen laadun toteutuminen psyykkisen sopeutumisen tukemisessa

Sosiaalinen turvallisuus ilmeni haastateltavien kertomuksissa toimeentulon, turvallisuuden ja palveluihin liittyvissä tekijöissä. Osa haastateltavista kertoi yhteiskunnan tukevan heitä taloudellisesti muun muassa turvaamalla toimeentulon ja asunnon. Yksi haastateltavista kertoi Suomen tarjonneen hänelle hyvän elämän hyvällä asunnolla ja alueella. Haastateltavat kertoivat näiden yhteiskunnan tukikeinojen tukevan toimintakykyä ja osallisuutta. Haastateltavat kertoivat kokevansa oikeudenmukaisuutta ja yhdenvertaisuutta.

Lainsäädäntöä, sananvapautta, uskonnonvapautta sekä yhdenvertaisuutta pidettiin tärkeinä tekijöinä turvallisuuden ja sitä kautta onnellisuuden toteutumisessa. Haastateltavat pitivät Suomen lakia oikeudenmukaisena ja luotettavana. Hyvä oli myös, että se suojaa myös heidän lapsiaan. Vapauden koettiin toteutuvan Suomessa. Sananvapauden ja uskonnonvapauden toteutuminen esiintyi haastateltavien vastauksissa useasti. Suurimmaksi osaksi haastateltavat kokivat olevansa yhdenvertaisia ja omistavansa samat oikeudet kuin kantaväestö. Kuitenkin vaikeuksia yhdenvertaisuuden kokemuksen toteutumisessa esiintyi työllisyyteen ja opiskeluvaihtoihin liittyen.

Kaikki haastateltavat kertoivat olevansa tyytyväisiä Suomen yhteiskunnan tarjoamiin palveluihin ja kertoivat niiden lisäävän omaa hyvinvointia. Yksi haastateltavista kertoi tiedon ja tuen olevan aina saatavilla. Vastauksissa korostui palveluiden merkitys hyvinvoinnin toteutumiselle. Haastateltavat kokivat saavansa tarpeisiinsa vastaavaa palvelua ja tämän koettiin tukevan elämää. Tarvittavia palveluja kerrottiin olevan pienestä pitäen vanhuuteen asti. Palvelut, jotka tukivat koko perheen hyvinvointia koettiin tärkeiksi ja erityisesti toiminta, joka tuki haastateltavia vanhemmuudessa sekä kotoutumisessa samaan aikaan.

”Järjestötoiminnassa voi opiskella Suomen kieltä ja saada toimintaa. Lapsia hoidetaan ja saa oppia suomen kieltä sen sijasta, että istuisi kotona kolme vuotta puhumatta sitä. Tuki lapsien kanssa!”

Sosiaalinen valtaistuminen esiintyi haastateltavien vastauksissa erityisesti kielten oppimisen ja opiskelun teemoina. Haastateltavat kertoivat onnellisuutta ja hyvinvointia tukevaksi Suomessa saadut kielikurssit sekä opiskelumahdollisuudet ja opiskelun tuen. Opiskelumahdollisuudet näyttäytyivät haastateltavien vastauksissa hyvinä. Hyvinvointia kerrottiin tukevan myös se, että omat lapset pääsivät nopeasti kouluun ja saivat opiskella. Esille tuli positiivisia kokemuksia siitä, ettei opiskelulla ole ikärajaa ja että opiskelemaan pääsee halutessaan. Tätä pidettiin oikeudenmukaisena. Kuitenkin haastatteluissa tuli esille myös näkemys siitä, että opiskelumahdollisuudet ovat maahan muuttaneilla henkilöillä epätasa-arvoisempia esimerkiksi, että tiettyihin opintoihin voidaan ohjata vasten tahtoa.

Sosiaalinen osallisuus esiintyi haastattelumateriaalissa sosiaalisten suhteiden laadun vaihteluna, työn saamisen vaikeuksina sekä harrastuksien puuttumisena. Haastateltavat kertoivat kokevansa kantaväestön pääosin ystävällisenä, suvaitsevaisena sekä vastaanottavaisena. Osa haastateltavista kertoi suomalaisten olevan heistä kiinnostuneita sekä esimerkiksi vanhusten puhuvan heille mukavia. Iso osa haastateltavista kertoi, ettei koe juurikaan rasismia kantaväestön taholta ja, jos kokevat, niin se ei vaikuta heidän elämäänsä paljoa. Kuitenkin haastattelussa esiintyi myös vastauksia, joissa korostui kokemus osan yhteiskunnan työntekijöiden ennakkoluuloisesta tai syrjivästä kohtaamisesta. Tämän kerrottiin johtavan esimerkiksi työharjoittelupaikalla oppimisen vaikeutumiseen sekä ulkopuolelle jäämiseen.

Haastateltavien vastauksissa korostui vaikeudet työllistyä ja sen koettiin rajoittavan hyvinvoinnin toteutumista. Moni kertoi karsiutuvansa työnhaussa pois nopeasti ja, että työnantajat eivät ota heitä töihin, vaikka heillä olisi työtä vastaava osaaminen. Haastateltavat kertoivat oman taustan olevan ratkaiseva tekijä työn saannin vaikeuksissa.

” Työelämässä voidaan katsoa rasistisesti ja se vaikeuttaa työnsaantia. Valmistuttuani ja hakiessani työtä minut karsitaan pois taustani vuoksi ja suomalaiset saavat työn.”

”Kokonaisuutena tyytyväinen, mutta esimerkiksi työmahdollisuudet ovat huonoja. Ruotsissa minulla on perhe ja siellä kaikki ovat työllistyneet. Työn kautta sukulaiseni on oppinut kielen siellä. Mutta täällä Suomessa ei pääse töihin ja se vaikeuttaa suomen kielen oppimista. Olisin valmis tekemään töitä, mutta niitä ei saa.”

Osa haastateltavista kertoi harrastusmahdollisuuksien vähyyden rajoittavan hyvinvoinnin toteutumista. Tukea toivottiin lasten harrastusmahdollisuuksien tukemiseksi.

” Perheellä ei ole varaa tukea harrastuksia, vaikka olisi toive mahdollisuudesta harrastaa. Voisi täydentää hyvinvointia ja ehkäistä ongelmia.”

Yhteiskunnan eheytyminen näyttäytyi haastateltavien vastauksissa luottamuksena lakiin ja Suomen yhteiskunnan toimintaan sekä oikeudenmukaisena ja kunnioitettavana kohtauksena. Suuri osa haastateltavista ilmaisi kokevansa kantaväestön ja yhteiskunnan turvallisena sekä oikeudenmukaisena. Haastateltavat kertoivat kokevansa yhteiskunnan toiminnan vastuuta ottavana sekä oikeudenmukaisena. Yhteiskunta koettiin hyväksyttävänä ja kunnioitettavana kulttuurista, uskonnosta tai tavoista riippumatta.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Kokonaisuudessaan psyykkisen sopeutumisen käsitteen mukaista elämänlaatua ja hyvää toimintakykyä kuvailtiin haastatteluaineistossa turvallisuudeksi ja mahdollisuudeksi toimia yhteiskunnassa aktiivisesti. Tähän kerrottiin liittyvän myös yhdenvertaisuuteen liittyvät teemat sekä hyvät suhteet läheisiin sekä muihin ympärillä oleviin ihmisiin. Lisäksi tyytyväiseen elämään kerrottiin kuuluvan kyky toteuttaa itseään ja elää sen mukaan, mitä haluaa tehdä omalla elämälään. Yhteiskunnan sosiaalisista tekijöistä maahan muuttaneiden naisten psyykkisessä sopeutumisessa korostuu koulutuksen, turvallisuuden, sosiaaliseen ympäristöön integroitumisen sekä palveluiden saatavuuden toteutuminen uudessa maassa. Osallistaminen omien palveluiden suunnitteluun oli positiivinen tekijä palveluiden tuottaman tyytyväisyyden kannalta. Mahdollisuus oppia suomen kieltä näyttäytyy tärkeänä tekijänä maahan muuttaneiden mahdollisuuksissa toimia yhteiskunnassa omaa psyykkistä sopeutumistaan edistäen. Suomen kielen oppiminen näkyy myös mahdollisuutena osallistua psyykkistä sopeutusta edistäviin ympäristöihin, kuten harjoittelupaikkoihin ja kantaväestöä sisältäviin toimintaympäristöihin. Lisäksi kävi ilmi, että perheellisten maahan muuttaneiden naisten saama tuki perhe-elämän ja lastenhoidon yhteensovittamisessa kotoutumisprosessiin on tärkeä osa hyvinvoinnin ja elämän tyytyväisyyden toteutumista. Kotouttamistoimenpiteet vanhemmuuden aikana näyttäytyvät tärkeinä sekä hyvinvointia ja sopeutumista selvästi lisäävinä. Tällöin tärkeäksi osoittautui myös äitiyden tukeminen kotouttamistoimenpiteiden aikana. Maahan muuttaneiden naisten psyykkisessä hyvinvoinnissa esiintyi myös luottamus lastensa huolenpidon ja koulutuksen varmuuteen.

Yhteiskunnan sosiaalinen laatu toteutuu suurimmalla osalla sen ulottuvuuksista. Suomen yhteiskunnan antamaa turvaa pidetään erityisen tärkeänä elämänlaadun tekijänä. Sosiaalinen valtaistuminen, kuten opiskelumahdollisuudet koetaan maahan muuttaneiden kesken kokonaisuutenaan hyväksi. Yhteiskunnan eheys näkyy luottamuksena yhteiskuntaan sekä sen kansalaisiin. Suurimmat puutteet esiintyvät sosiaalisen osallisuuden ulottuvuudella. Työmahdollisuudet eivät ole tasavertaiset ja työelämä jättää ulkomaalaistaustaiset henkilöt helpommin työelämän ulkopuolelle. Harrastusmahdollisuuksien löytämiseen kaivataan enemmän tukea. Muutoin sosiaaliset suhteet ja omaan sopeutumisen suunnittelemisen koetaan hyvinä lukuun ottamatta joitain kielteisiä kokemuksia virkailijoiden ja työntekijöiden kohtaamisissa sekä vaikutusmahdollisuuksissa oman opiskelualan valintaan. Työelämässä ja opinnoissa esiintyneiden ongelmien lisäksi sosiaalisissa suhteissa ei esiintynyt huomattavia vaikeuksia esimerkiksi kantaväestön ilmaiseman mahdollisen rasismien tai syrjinnän suhteen. Sosiaaliset suhteet koettiin kokonaisuudessaan vastaanottavaisina ja ystävällisinä.

Kun tuloksia vertaa tarkemmin teoreettiseen viitekehykseen, mukailevat ne pitkälti toistensa tietoa. Turvallisuus, oikeudenmukaisuus, palvelut, sosiaalisten suhteet, työelämän ja opiskelujen tärkeys yhteiskunnassa esiintyi teoreettisessa viitekehysessä ja maahan muuttaneiden naisten kokemuksissa merkittävänä tekijöinä psyykkisen sopeutumisen kannalta. Suomen kielen oppimisen mahdollisuudet esiintyivät teoretiedossa ja haastatteluaineistossa tärkeinä sopeutumisen edistämiseksi. Myös taloudellisiin tarpeisiin tuen saaminen koettiin tärkeänä sekä haastatteluaineistossa että teoreettisessa viitekehysessä. Perhe-elämän hyvinvoinnin merkitys korostui elämänlaadun tekijänä enemmän maahan muuttaneiden naisten omissa kokemuksissa yhteiskunnan sosiaalisista tekijöistä kuin teoreettisessa viitekehysessä. Sekä palveluissa että myös esimerkiksi ammatinvalinnassa vaikuttaminen näyttöytyi hyvinvointia tukevana kotoutumisen edetessä. Tämä tuki tietoa vaikuttamismahdollisuuksien tärkeydestä psyykkisen sopeutumisen toteutumisessa (Malin, 2011, s. 206–207). Lisäksi harrastusmahdollisuuksien merkitys hyvinvoinnissa esiintyi maahan muuttaneiden naisten kokemuksissa vahvemmin. Sosiaalisten suhteiden vaikeuksia suhteessa kantaväestöön ei tullut haastatteluissa ilmi yhtä voimakkaasti kuin teoreettisessa viitekehysessä. Mahdolliset negatiiviset kokemukset kantaväestön

kanssa eivät esiintyneet psyykkistä hyvinvointia merkittävästi vähentäen. Joskin kokemuksia oli verraten vähän. Maahanmuuttoprosessiin tai maahanmuutto-taustaan liittyviä stressitekijöitä suhteessa uuteen yhteiskuntaan ei tullut haas-tatteluissa syvemmin ilmi. Laajemmin yhteiskuntaan vaikuttamisen mahdolli-suudet eivät nousseet suuremmin esille haastatteluaineistossa. Maahan muut-taneiden motivaatio uuteen maahan sopeutumisesta näkyi haluna oppia integ-roitumista edistäviä taitoja. Teoriatiedossa esiintynyttä yhteiskuntajärjestelmän kykyä vastaanottaa maahan muuttaneita voisi haastatteluaineiston perusteella tarkastella siten, että monet sopeutumisen perustarpeista täytyvät yhteiskun-nan sosiaalisen laadun mukaisesti. Kuitenkin osallisuus ja esimerkiksi työmark-kinoille pääsy koettiin myös haastatteluaineistossa haastavana (Malin, 2011, s. 206–207; Martikainen & Tiilikainen, 2007, s.30–31). Psyykkinen sopeutumisen käsitettiin sisältävän samoja asioita sekä teoreettisessa viitekehyksessä että haastatteluaineistossa.

7 POHDINTA

7.1 Opinnäytetyön eettisyyteen ja luotettavuuteen liittyvät kysymykset

Mäkelän mukaan tutkimukseen liittyvät eettiset kysymykset liittyvät useimmiten joko tutkimuksen tiedonhankintaan tai tutkittavien suojaan. Erityisesti, kun tutkimus liittyy ihmisiin, tulee eettiset kysymykset huomioida erityisen hyvin. Eettisen haastattelun toteuttamisessa on tärkeää huomioida haastateltavien itsemääräämisoikeuden ja ihmisarvon huomioiminen haastattelutilanteessa. Tämä on erityisen tärkeää sen vuoksi, että haastattelijalle syntyy haastattelutilanteessa helposti rooli, joka antaa haastattelutilanteessa arvovaltaa haastateltavia kohtaan. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka, 2006.) Saaranen-Kauppinen ja Puusniekan mainitsemaa ihmisarvoa ja kunnioittavaa haastattelutapaa pyrittiin tässä haastattelussa toteuttamaan haastateltavien monikielisellä tiedottamisella ja oikeuksien kertomisella haastatteluun osallistumiseen liittyen. Haastattelun lähtökohtana oli, että haastateltavat kertovat mitä itse haluavat jakaa. Aineistonkeruun haasteina ovat olleet kielelliset haasteet sekä kohderyhmään ja ryhmämuotoiseen toteutukseen liittyvät tekijät. Haastatteluiden tulosten purussa on kiinnitetty huomiota anonyymiin tulosten purkuun ja käsittelyyn.

Vaikka haastattelujen pääpaino onkin enemmän yhteiskunnallisissa tekijöissä, haastateltavien kokemuksissa ja hyvinvoinnissa niihin liittyen, oli haastattelun yhteydessä ja sen jälkeen riskinä mahdolliset kulttuurilliset suhtautumiset psyykkiseen hyvinvointiin liittyviin kysymyksiin. Aiheen mahdollinen arkaluonteisuus esiintyi haastatteluissa myös varovaisuudessa kysyä tarkentavia kysymyksiä psyykkiseen hyvinvointiin liittyen. Haastattelumateriaalia saatiin kerättyä sen verran, että siinä oli tarvittavat vastaukset tutkimuskysymyksiin. On toki myös mahdollista, että jotkin haastateltavien vastaukset ovat jääneet suppeammaksi aiheen arkaluonteisuuden vuoksi. Esimerkiksi mahdollisuus keskittyä psyykkiseen hyvinvointiin tarkemmin olisi voinut vahvistaa maahanmuuttoon liittyviä taustatekijöitä psyykkisen sopeutumisen toteutumisessa. Tämä oli kui-

tenkin haastavaa erityisesti ryhmähaastattelutilanteessa, mikä on ymmärrettävää eettisen haastattelun toteuttamisen kriteereissä. Näiden tulosten saamiseen on paitsi aiheen mahdollisen arkaluontoisuuden lisäksi voinut vaikuttaa myös vahva yhteiskuntakonteksti.

Monien kielten esiintyminen ryhmähaastattelutilanteessa on mahdollisesti vaikuttanut siihen, kuinka paljon ryhmä on voinut tehdä yhteistä keskustelua teemasta. Tiedon kulkiessa tulkkaavan työntekijän kautta voi olla vähemmän mahdollisuuksia ohjata haastattelua keskustelemaan suuntaan myös ajan ollessa rajallinen. Tulkkaamisen yhteydessä on myös riski sanamuotojen muuttumiselle ja tunnetilojen lukemiselle. Haastatteluiden eteneminen hidastui myös tulkkaamisen johdosta, joka ilmeni toisessa haastattelussa, jossa tulkkaamista tarvittiin enemmän. Tulkkaamiseen liittyviä haasteita olisi voinut olla mahdollista välttää, jos oltaisiin haastateltu vain suomen kieltä osaavia. Tulkkaavan työntekijän läsnäoloa kuitenkin suunniteltiin haastatteluihin joka tapauksessa väärinkäsitysten välttämiseksi. Tulkkaavaa työntekijää käyttämällä myös mahdollistettiin eri kotoutumisvaiheissa olevien maahan muuttaneiden kuuleminen.

Kun opinnäytetyön aineistonkeruuta lähdettiin suunnittelemaan, pohdittiin haastateltaviksi maahan muuttaneita, jotka olisivat olleet Suomessa useita vuosia. Tämän ajatuksena oli, että haastateltavat olisivat käyttäneet kotoutumispalveluita sen verran, että he osaisivat kertoa niistä monipuolisesti. Lisäksi pohdittiin, että he olisivat tutustuneet Suomen yhteiskunnan toimintaan pidemmän aikaa. Ryhmämuodot valittiin Irakin naisten yhdistyksen kanssa valmiista ryhmistä. Ne päätyivät olemaan heterogeenisempiä sen suhteen, kuinka pitkään oli ollut Suomessa. Tällaisten ryhmämuotojen valitseminen osoittautui monipuolisemmaksi haastateltavien suhteen. Monipuolisuus näkyi muun muassa siinä, mitä palveluita oli käyttänyt ja miten paljon oli oppinut tuntemaan Suomen yhteiskunnallisia tekijöitä. Myös kotoutumisvaiheen ja suomen kielen osaamisen välinen suhde tuli näin esille, joka toi ulottuvuutta aineistoon. Valmiiden ryhmämuotojen myös ajateltiin lisäävän haastateltavien osallistumisprosenttia, sillä haastateltavat olivat varanneet aikaansa kyseiselle ryhmätoiminnoille. Aikataulullisesti valmiiden ryhmämuotojen valitseminen osoittautui myös hyväksi vaihtoehdoksi.

Lisäksi niiden koettiin lisäävän haastateltavien välistä luottamusta heidän tunteissaan toisensa jo hieman entuudestaan.

Koronatilanteen vuoksi haastattelu toteutettiin etäyhteyksin ryhmäpuheluna, mikä voi lisätä riskiä haastattelun vaikeammalle etenemiselle. Etäyhteys voi myös vaikuttaa vastauksiin ja haastateltavien tunnetilojen seuraamiseen. Kasvokkain järjestetty haastattelu olisi voinut lisätä mahdollisuuksia seurata haastateltavien reaktioita sekä lisätä tai vähentää mahdollisuuksia tarkentaville kysymyksille. Lisäksi haastattelijan sekä tulkkavien työntekijöiden fyysinen läsnäolo olisi voinut tuoda turvallisuutta ja selkeyttä haastatteluun. Fyysisesti läsnä ollessa olisi myös voinut jakaa haastateltaville paperin, jonka avulla haastattelua olisi voinut pohjustaa ja selventää. Lisäksi olisi voinut olla mahdollista saada sitä kautta myös mahdollisia kirjallisia vastauksia haastateltavilta. Koronatilanteen aikana tämän toteuttamisessa olisi ollut riski tartunnalle ja tartuntavaaran aiheuttama psykologinen vaikutus olisi pitänyt huomioida. Tilanteessa olisi myös ollut aiheellista käyttää kasvomaskeja, joka olisi joka tapauksessa vähentänyt tunteiden seuraamisen kykyä jonkin verran. Etäyhteys voi toisaalta myös vähentää jännitystä omien kokemusten kertomiselle. Etäyhteydellä järjestettävään haastatteluun päädyttiin, koska järjestön toiminta oli keväällä 2021 etäyhteyksin tapahtuvaa. Tämän lisäksi tartuntavaaralle ei haluttu antaa mahdollisuutta. Haastattelijana olin pitänyt järjestössä aikaisemmin ryhmätoimintoja, minkä vuoksi arvioin vuorovaikutuksen toteutuvan tarvittavalla tasolla etäyhteydestä huolimatta. Jos kasvokkain järjestettävälle ryhmähaastattelulle ei olisi ollut rajoitteita, haastatteluja olisi lähdetty suunnittelemaan kasvokkain pidettäväksi. Myös tulkkaminen olisi voinut tällöin osoittautua helpommin toteutettavaksi. Haasteista huolimatta tutkimuskysymyksiin saatiin paljon materiaalia eikä haastatteluissa lopulta esiintynyt huomattavia vaikeuksia vuorovaikutuksessa.

Ryhmähaastattelun sijasta pohdittiin myös yksilöhaastatteluiden mahdollisuutta. Tämä olisi voinut antaa mahdollisuuden keskittyä haastateltavien kokemuksiin tarkemmin ja huomioimaan haastateltavien taustojen vaikutuksen tuloksissa tarkemmin. Ryhmähaastattelua lähdettiin kuitenkin suunnittelemaan, koska sen nähtiin mahdollistavan monipuolisemmat mahdollisuudet luoda yhteistä näke-

mystä monen haastateltavan kesken yhtä aikaa. Yksilöhaastatteluissa olisi voinut saada tarkempaa tietoa koko kotouttamispolusta ja kokemuksista sekä ottaa toisen tunnetiloja ja reaktioita henkilökohtaisemmin huomioon. Tällöin myös haastateltavien valitsemiseen olisi pitänyt kiinnittää erityistä huomiota, millä olisi voinut vaikuttaa tutkimuksen rajaamiseen. Ryhmähaastattelussa kuitenkin oli mahdollista saada monen henkilön kokemuksia samaan aikaan niin, että yhteiset kokemukset sekä mahdolliset eriävät kokemukset nousivat yhteisen keskustelun myötä selkeästi esille. Tämän johdosta myös eettisten periaatteiden huomioiminen korostui, jotta ryhmähaastattelun aikana ketään ei ohjattaisi epämuokavaan tilanteeseen. Tällöin oli myös olennaista huomioida, että omien kokemusten kertomiselle olisi mahdollisimman matala kynnyks. Ajatuksena oli myös mahdollisuus keskustella asioista yhdessä, jonka nähtiin onnistuvan parhaiten ryhmämuotoisessa haastattelussa.

Lisäksi aiheen rajaus on käsitettävissä laajasti. Psykkisen sopeutumisen voidaan nähdä olevan lomittaisessa vuorovaikutuksessa kokonaisvaltaisen sopeutumisen kanssa (Aalto ym., 2013, s. 4.; Kokkonen, 2006a, s.41). On siis myös otettava huomioon, että aihe kulkee lähellä maahan muuttaneiden henkilöiden sopeutumista yleisesti. Tämä näkyy väistämättä tutkimuksen prosessin jokaisessa vaiheessa jollakin tavalla. Käsitteet kulkevat kuitenkin niin lähellä toisiaan, että ne voivat myös tukea toisiaan. Psykkisen sopeutumiseen rajaaminen voidaan kuitenkin nähdä olennaisena erityisesti tutkimuskysymysten analysoinnin kannalta.

7.2 Ammatillinen kasvu

Diakonia-ammattikorkeakoulun sosionomin osaamiskompetenssien mukaan sosionomin osaamiseen liittyy muun muassa eettinen osaaminen, asiakastyön osaaminen, palvelujärjestelmäosaaminen, tutkimuksellinen osaaminen, työyhteisöosaaminen sekä yhteiskuntaosaaminen (Diakonia-ammattikorkeakoulu, 2016).

Opinnäytetyön tekeminen on lisännyt valmiuksiani kohdata maahan muuttaneet henkilöt kokemuksineen heidän kanssaan työskennellessä sekä arvioida palveluja sekä niiden vaikuttavuutta psyykkisen sopeutumisen prosessissa. Tiedolliseen ja tutkimukselliseen taustaan perehtyminen on osoittanut niiden tärkeyttä vaikuttavien palveluiden tuottamisessa, kuten palvelunrakenteiden ja asiakkaan kohtaamisen näkökulmasta. Tutkimuksellisesti olen kehittänyt taitojani tehdä tutkimusta sosiaalialan ympäristöihin ja kohderyhmiin liittyen sekä kerännyt kokemusta luotettavan ja eettisen tutkimuksen tekemiseen. Prosessin aikana olen päässyt kehittämään kykyjäni käsitellä etsimääni tietoa kriittisesti ja analysoiden sekä luomaan kokonaisuuksia aiheen eri ulottuvuuksista sekä yhdistelemään niitä. Prosessi on kokonaisuudessaan lisännyt asiantuntijuuttani opinnäytetyön aiheesta.

Haastattelurunko oli rakennettu osin teoreettisen viitekehyksen sisältämien teemojen pohjalle, mikä antoi mahdollisuuden tarkastella sopeutumisprosessin yhteiskunnallisia tekijöitä maahan muuttaneiden naisten omien kokemusten pohjalta. Tämä avarsi valmiin palvelujärjestelmän sekä kotouttamispolitiikan näkyvyyttä maahan muuttaneiden naisten omissa kokemuksissa ja vaikutuksissa hyvinvointiin. Opinnäytetyöprosessissa olen päässyt käyttämään osaamistani monikulttuurisen ryhmän ja erityisesti maahan muuttaneiden elämäntilanteiden kohtaamiseen. Haastatteluja suunnitellessani pystyin huomioimaan kohderyhmään kuuluvia kulttuurillisia eroja sekä tunnistamaan heidän mahdollisia elämäntilanteita ja kotoutumisvaiheita. Maahan muuttaneiden palvelujen ja tuen tarpeiden, työhön ja opiskeluun liittyvien toiveiden, turvallisuuden ja oikeudenmukaisuuden sekä yhteisöllisyyden ja osallisuuden kokemuksen tunteminen antaa mahdollisuudet tuoda kohderyhmän ääntä esille yhteiskuntavaikuttami-

sessä. Lisäksi näiden tunteminen auttaa huomaamaan yhteiskunnan kehityskohteita tasa-arvoisia ja yhdenvertaisia palveluja rakennettaessa. Kulttuurien välisten eroavaisuuksien tiedostaminen asiakastyössä antaa parempia mahdollisuuksia kulttuurien väliselle dialogille ja tätä kautta laadukkaammalle sosionomin tekemälle työlle.

Yhteiskunnan oma kokonaisvaltainen ja muuttuva tilanne vaikuttaa kohderyhmien tarpeiden huomioimiseen, joka huomataan esimerkiksi maahan muuttaneiden psyykkistä hyvinvointia rajoittavina ratkaisuin, kuten työllistymisen vaikeutumisena tai osallisuuden puutteena. Sosionomin työssä näiden tekijöiden tiedostaminen on tärkeää niin asiakkaan kannalta kuin ennaltaehkäistäessä laajempia yhteiskunnan ongelmia pidemmälläkin aikavälillä. Psyykkiseen sopeutumiseen keskittyminen on isossa roolissa hyvinvointivaltion arvojen säilymisen kannalta. Psyykkisen hyvinvoinnin tarkempi tarkastelu maahanmuuttoprosessissa oli minulle melko uutta, joten tältä osin opinnäytetyön tekeminen opetti minulle paljon.

Työtä toteutettaessa on päästy tarkastelemaan maahan muuttaneiden sopeutumiskokemuksia suoraan heiltä itseltään. Tämä on vahvistanut kykyä tunnistaa asiakasryhmän erityispiirteitä ja tekijöitä Diakonia-ammattikorkeakoulun mainitsemien yhdenvertaisuuden ja tasa-arvoisuuden toteutumista varten esimerkiksi suhteessa yhteiskuntaan ja kohderyhmän tarpeisiin (Diakonia-ammattikorkeakoulu, 2016). Asiakastyössä sekä palvelujärjestelmään liittyvässä ohjaamisessa ja suunnittelussa pystyy opinnäytetyön pohjalta huomioimaan tutkimustietoon pohjautuen muun muassa suomenkielen, lastenhoidon sekä analysoimaan palveluiden muotoja ja kotoutumispolkuja. Tämä antaa mahdollisuuden puuttua mahdollisiin ongelmiin niin yhteiskunnallisesti kuin maahan muuttaneen elämässä psyykkistä hyvinvointia lisäten. Tämän johdosta yhteiskunnan sosiaalisista tekijöistä pystytään tarkemmin havainnoimaan psyykkiselle sopeutumiselle tärkeitä hyvinvointia edistäviä tekijöitä. Myös riskitekijöitä, kuten maahan muuttaneen kuulemisen puutetta pystytään tunnistamaan ennen suurempien ongelmien syntymistä. Tämä antaa myös mahdollisuuden lisätä elämänlaadun kokemusta jo aikaisessa vaiheessa ja ennaltaehkäistä ongelmia ennen niiden kehittymistä. Osa näistä asioista on sellaisia, joihin sosionomina

pystyy kiinnittämään huomiota ja joita voi pyrkiä kehittämään myös laajemmissa toimintamuodoissa.

Kuitenkin selvästi yhteiskunnan puolella olevat rakenneongelmat on hyvä tunnustaa ja ymmärtää, että tämän eteen on aiheellista ensin tehdä asiaa edistävää vaikuttamistyötä, pyrkiä lisäämään yhteiskunnan ja kansalaisten välistä vuoropuhelua ja puolustaa yhteiskuntarakenteissa haastavissa olosuhteissa olevia henkilöitä. Osallisuuden edistäminen on noussut työn myötä erityisenä tekijänä sosionomin työn vaikuttavuutta ajatellen. Tämä on kiinnittänyt huomiota osallisuuden lisäämisen tärkeyteen ja suhtautumiseen maahan muuttaneita kohdattaessa. Prosessin aikana erityisen mielenkiintoista on ollut pohtia psyykkisen hyvinvoinnin merkitystä monikulttuurisuuteen ja maahanmuuttoon sekä niiden vuorovaikutusta yhteiskunnan toiminnan näkökulmasta. Opinnäytetyötä tehdessäni pääsin yhdistämään yhteiskunnan laadukkuuteen liittyviä tekijöitä kansalaisten hyvinvointiin paitsi maahan muuttanutta kohderyhmää ajatellen niin myös kaikkien kansalaisten elämänlaadun toteutumiseksi.

Olen kehittänyt ongelmanratkaisutaitojani erityisesti opinnäytetyön menetelmiä valitessani ja toteuttaessani. Opinnäytetyön prosessin aikana olen myös tarkastellut työtäni muun muassa ohjaajien, opponenttien sekä muiden opiskelijoiden näkökulmasta. Näiden pohjalta olen tehnyt muokkauksia ja täydennyksiä työhön. Tämä on avartanut omaa aihetta ja omaa työskentelytapaa sekä vahvistanut kykyä katsoa asioita oman ajattelun ulkopuolelta. Prosessi on lisännyt valmiuksiani oman työn ja pohdintojen kirjalliseen ja suulliseen esittämiseen esimerkiksi työelämäkumppanille, opinnäytetyön ohjaajille sekä muille esimerkiksi opinnäytetyöseminaareissa esittäessä

On ollut mielenkiintoista työskennellä psyykkiseen hyvinvointiin liittyvien asioiden kanssa ja havaita niiden tärkeys niin yhteiskunnan toiminnan kuin kansalaisten kannalta sekä havaita yhteiskunnan ja kansalaisten vuorovaikutus ongelmien ehkäisemisessä ja niistä selviytymisessä. Opinnäytetyöprosessin johdosta kykyäni kohdata maahan muuttaneita henkilöitä työssäni sekä tiedostaa kotoutumispolkuja ja heille tärkeitä asioita siinä ovat vahvistuneet. Haasteina esiintyi esimerkiksi maahan muuttaneiden omien taitojen, tarpeiden ja toiveiden

mukaisen polun tukeminen valmiissa yhteiskunnan toimintaperiaatteissa. Kuinka esimerkiksi tuen maahan muuttaneen henkilön elämänlaadun toteutumista kotoutumisprosessissa ottaen huomioon myös yhteiskunnan asettamat haasteet.

7.3 Jatkokehittämis- ja tutkimusaiheet

Sosiaalisessa osallisuudessa ilmenneiden haasteiden vuoksi mielenkiintoinen aihe pohdittavaksi olisi se, miten edistää sitä, että maahan muuttaneet pääsevät palveluiden kautta osaksi laajempaa yhteiskunnan kokonaisuutta. Tärkeää tässä olisi huomioida, ettei maahan muuttaneet jää pyörimään omaan kohderyhmäänsä keskittyviin toimintaympäristöihin. Palveluissa on tärkeää huomioida maahan muuttaneiden tarpeet ja keskittyä kykyyn integroida asiakkaat uuteen yhteiskuntaan tarvittavia taitoja sekä kokonaisvaltaisia osallistumismahdollisuuksia edistäen. Erityisesti työllistymismahdollisuuksien tukeminen ja niiden edistäminen voidaan nähdä tärkeänä psyykkisen sopeutumisen kannalta myös pitkällä aikavälillä. Myös ammatillisten kiinnostuksen kohteiden tukeminen sekä yleiset vaikutusmahdollisuudet omiin palveluihin voidaan nähdä hyödyllisenä sekä yhteiskunnan että kohderyhmän näkökulmasta. Eri ympäristöihin, kuten opiskeluihin ja työelämään osallistuminen esiintyi psyykkistä sopeutumista lisäävänä tekijänä. Tärkeää on kuitenkin myös se, kuinka mieluisa ja henkisesti turvallinen kyseinen toimintaympäristö on. Maahan muuttaneiden naisten palveluissa on huomattavan tärkeää saada tukea lastenhoidossa ja arjensovittamisessa perhe-elämän ja kotoutumistoimenpiteiden välillä. Riittävä tuki lastenhoidossa ehkäisee yhteiskuntatoiminnan ulkopuolelle jäämistä lisäten psyykkisen sopeutumisen mahdollisuuksia.

Yhteiskunta näyttäytyi kokonaisuudessaan maahan muuttaneiden naisten kokemuksissa integroitumisen arvoisena. Tämä näkyi esimerkiksi kielen oppimisen ja toimintaan osallistumisen halukkuutena. Tämä voidaan nähdä tärkeänä tekijänä psyykkisen hyvinvoinnin toteutumisessa. Yhteiskunnan puolelta kuitenkin on huomattavissa rakenneongelmia, jotka estävät maahan muuttaneita integroitumasta tasa-arvoisesti esimerkiksi työ- ja opiskeluelämään. Syrjintäko-

kemukset työelämässä sekä opiskeluissa näyttäytyvät riskitekijöinä psyykkisen sopeutumisen toteutumisessa, jolloin yhdenvertaisuuden toteutumiseen voitaisiin tarvita muutosta. Kotouttamispalvelujärjestelmien tuki työelämään voisi edistää parempaa pohjaa sopeutua työelämään paremmin ja oikeudenmukaisemmin. Palveluiden antamat mahdollisuudet edistää suomen kielen oppimista korostuvat psyykkisen sopeutumisen mahdollisuuksien toteutumisessa, kuten yhteiskuntaosallisuutta edistäviin ympäristöihin integroitumisessa. Maahan muuttaneiden puutteellinen osallisuus ja puutteellisen osallisuuden kokemus yhteiskunnassa voi johtaa väestöryhmien eriytymiseen omiin yhteisöihinsä sekä estää sosiaalisen laadukkuuden toteutumisen. Tästä kärsivät helposti niin yhteiskunta kuin kansalaisetkin muun muassa taloudellisesti ja sosiaalisesti, mikä estää psyykkisen hyvinvoinnin toteutumista. Vaikka suurimmaksi osaksi, yhteiskunta kykenee vastaamaan maahan muuttaneiden naisten psyykkisen sopeutumisen tarpeisiin, kuten turvallisuuden tuntuun ja palveluiden valikoimaan, on osallisuuden mahdollisuuksissa puutteita. Tämän perusteella voisi kuitenkin pohtia tarkemmin, kuinka edistää kokonaisvaltaisen kotouttamisen toimintaa, jotta sosiaalisen laadun mukaiset kriteerit, esimerkiksi osallisuuden näkyvyys psyykkisessä hyvinvoinnissa täytyisi laadukkaammin.

Voisiko esimerkiksi yhteiskunnallisesti maahan muuttaneiden tehokkaampi yhteiskunnan tapoja, taitoja ja kieliä opettava kokonaisvaltaisempi kotouttamisjärjestelmä lisätä mahdollisuuksia integroitua yhteiskunnan toimintoihin vakaammin? Vakaa yhteiskunnan tietoja ja taitoja sisältävä osaamis pohja voisi lisätä mahdollisuuksia ympäristöihin, joissa psyykkisen sopeutumisen kriteerit voisivat täytyä tehokkaammin. Tämä voisi parantaa maahan muuttaneiden mahdollisuuksia integroitua ja osallistua yhteiskunnan toimintaan laajemmin ja löytämään omia toiveitaan vastaavia toimintaympäristöjä tehokkaammin. Ammattitaidosta huolimatta maahan muuttaneena henkilönä töitä on saatavilla huonosti. Jos osaamis pohja on toimintaympäristöön sopiva, voisi syitä lähteä etsimään tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kriteereistä. Näin ollen asiaa voisi tarkastella sosiaaliseen osallisuuteen, kuten työllistymiseen liittyvistä haasteista sekä opiskeluihin liittyvistä epäoikeudenmukaisista kokemuksista. Näitä voisi analysoida tarkemmin yhteiskunnan kotouttamispolitiikan kokonaisvaltaisista lähtökohdista, kuten asenteista, toteuttamistavoista ja kokonaisvaltaisista mahdollisuuksista

luoda yhteiskuntaan pohja, jossa kyetään vastaamaan paitsi yksilöiden tarpeisiin niin myös ennaltaehkäisemään mahdollisia ongelmia. Voisiko asiaa lähteä kehittämään esimerkiksi näkökulmasta, jossa pyritään luomaan osallistumismahdollisuuksia yksilötuen lisäksi myös laajemmissa osallistumisympäristöissä? Yhteiskunnallisesti voisi olla aiheellista lisätä entisestään maahanmuuttoystävällisempää yhteiskuntavaikuttamista kohderyhmän äänen esille tuomiseksi. Tämä voidaan nähdä tärkeänä osana yhteiskunnan sosiaalisen laadun ja maahan muuttaneiden psyykkisen sopeutumisen toteutumista. Maahan muuttaneiden vaikutusmahdollisuuksien sekä osallistamisen tehostaminen omien palveluidensa kehittämiseen voisi lisätä mahdollisuuksia tarpeiden vastaamiseen ja tätä kautta vahvemman psyykkisen sopeutumisen toteutumiseen.

Tutkimustietoa on mahdollista selventää entisestään tutkimalla psyykkistä sopeutumista yleisesti vielä tarkemmin, esimerkiksi laajemmassa kohderyhmäjoukossa. Tämän pohjalta voi olla mahdollista selventää maahan muuttaneiden erityistarpeita psyykkisessä sopeutumisessa suhteessa yleisempään sosiaaliseen sopeutumiseen psyykkisen hyvinvoinnin ja elämänlaadun näkökulmasta. Tässä opinnäytetyössä aineistonkeruu keskittyy pääkaupunkiseudulla järjestötoimintaan osallistuviin naisiin. Laajemmalla kohderyhmäskaalalla tehty tutkimustieto voitaisiin selvittää myös paikkakuntaakohtaisesti, jolloin palveluiden saatavuutta voitaisiin tarkastella tarkemmin. Aihetta voisi tutkia myös psykologisilla ja luonnontieteellisillä menetelmillä, jolloin olisi mahdollista saada selville maahan muuttaneiden omien kokemusten lisäksi myös psykologisesti ja lääketieteellisesti tarkemmin rajattuja tuloksia. Psyykkistä hyvinvointia ja mielenterveyttä voi määritellä tarkemmin tiettyjen diagnoosien kautta. Näin ollen tutkimuksia voitaisiin jatkaa tätä kautta kvalitatiivisin menetelmin, jolloin tutkimustieto olisi verrattavissa myös numeraalisesti kansainvälisten tutkimusten kanssa. Tässä opinnäytetyössä selvitettiin psyykkisen sopeutumiseen liittyviä tekijöitä maahan muuttaneiden omasta näkökulmasta, voitaisiin myös tutkia miten maahan muuttaneet ovat sopeutuneet tiettyjen valmiiden kriteerien mukaisesti. Lisäksi sosiaalipsykologinen näkökulma populaatioiden rakenteissa ja käyttäytymisessä voisi jatkotutkimuksissa havainnollistaa sopeutumisprosessia populaatiossa psyykkisen sopeutumisen näkökulmasta.

Maahan muuttanut ihmisryhmä on moniulotteinen ja jatkotutkimuksia voisi tehdä heistä samalla tavoin kuin kantaväestöön kuuluvista ihmisryhmistä. Maahan muuttaneessa kohderyhmässä tulee esille myös kulttuuristen eroavaisuuksien ulottuvuus, jonka vaikutus sopeutumisprosessiin olisi mielenkiintoinen tutkimuskohde. Erityisesti kulttuurien väliseen dialogiin sekä kulttuuri-identiteettiin perehtyminen toisi laajempaa ulottuvuutta jatkotutkimuksiin. Sukupuolten välillä voi olla eroavaisuuksia sopeutumiseen liittyvien tekijöiden ja psyykkisen hyvinvoinnin välillä, jolloin laajempia tutkimuksia voisi kohdentaa tarkemmin myös tästä näkökulmasta.

Koska yhteiskunnan sosiaalinen laatu on määriteltävissä sekä kansalaisten että yhteiskunnan hyvinvointina sekä niiden välisenä vuorovaikutuksena, tulisi tutkimuksia kohdentaa myös yhteiskunnan kantokykyyn sekä sen eri ulottuvuuksiin. Tutkimuskohteita voisi olla esimerkiksi yhteiskunnan resurssit ja rakenteiden muoto sekä kokonaisvaltaista että kohderyhmän hyvinvointia tukien. Myös maahan muuttaneiden kohderyhmän yhteiskunnan sosiaalisen laadun toteutumisista eri sosiaalisen laadun osa-alueiden näkökulmasta voisi olla aiheellista tutkia entisestään tarkemmin eri osa-alueisiin keskittyen. Tällöin voisi pohtia lisää maahan muuttaneiden yhteiskuntaosallisuuden toteutumisen tekijöitä, joissa kohderyhmän osallisuus näkyisi yhteiskuntaa kehittävänä ja kohderyhmää osalistavana, jolloin myös yhteiskunnan sosiaalinen laatu toteutuisi paremmin. Maahan muuttaneilla on halu osallistua enemmän. Jos yhteiskunta mahdollistaisi tämän paremmin, se lisäisi elämänlaatua ja vahvistaisi psyykkistä sopeutumista.

Opinnäytetyön materiaalia on mahdollista käyttää pohjana eri työvälineiden ja palveluiden kehittämiseen ja luomiseen. Työelämän kehittämiseksi voisi jatkokehitysideana olla maahan muuttaneiden psyykkistä sopeutumista yhteiskunnassa käsittelevän oppaan laatiminen maahan muuttaneiden parissa työskenteleville henkilöille. Maahan muuttaneille voisi myös lähteä suunnittelemaan vertaistukiryhmätoimintaa psyykkisen hyvinvoinnin lisäämiseksi. Lisäksi opinnäytetyössä esille tulleita työllistymishaasteita ajatellen voitaisiin lähteä kehittämään työllistymistä tukevia toimintoja sekä työntekijöitä ja maahan muuttaneita perehdyttävää oheismateriaalia. Vaikuttamistyötä varten saadusta materiaalista

voi lähteä muodostamaan viestintä- ja tiedotusaineistojen pohjia. Maahan muuttaneiden äänen esille tuomiseksi voitaisiin kehittää eri vaikuttamistoimintoja, joihin olisi matala kynnys osallistua. Koulutusjärjestelmää voisi olla aiheellista kehittää siten, että maahan muuttaneiden opiskelua tuetaan heidän omat toiveensa huomioiden. Tämä voisi tukea myös maahan muuttaneiden työllistymistä. Maahan muuttaneiden lapsille voisi lähteä suunnittelemaan erilaisia toimintamuotoja kotoutumispalvelujen oheen.

LÄHTEET

- Aalto A-M., Korpilahti U., Sainio P., Malmivaara A., Koskinen S., Saarni S., Valkeinen H. & Luoma M-L. 2013. *Aikuisten geneeriset elämänlaatumittarit terveys- ja hyvinvointitutkimuksessa sekä terveys- ja kuntoutuspalvelujen vaikutusten arvioinnissa*. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Saatavilla
19.3.2021. <https://core.ac.uk/download/pdf/78469582.pdf>
- Abebe., D. 2010. *Public Health Challenges of Immigrants in Norway. A Research Review*. Saatavilla 27.5.2021.
<https://www.fhi.no/globalassets/dokumenterfiler/rapporter/2010/public-health-challenges-of-immigrants-in-norway-nakmireport-2-2010.pdf>
- Ala-Kauhaluoma, M., Pitkänen, S., Ohtonen, J., Radaman, F., Hautamäki, L., Vuorento, M. & Rinne, H. 2018. *Monimenetteleväinen tutkimus kottouttamistoimenpiteiden toimivuudesta*. Saatavilla
19.3.2021. https://www.eduskunta.fi/FI/naineduskuntatoimii/julkaisut/Documents/trvj_1+2018.pdf
- Alasuutari, P., 1999. *Laadullinen tutkimus*. Vastapaino. Tampere.
- Arene. 2018. *Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden eettiset suositukset*. Saatavilla 22.4.2021. <https://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2020/AMMATTIKORKEAKOULUJEN%20OPIINN%C3%84YTET%C3%96IDEN%20EETTISET%20SUOSITUKSET%202020.pdf?t=1578480382>
- Castaneda, A., Mäki-Opas, J., Jokela, S., Kivi, N., Lähteenmäki, M., Miettinen, T., Nieminen, S., Santalahti, P. & PALOMA- asiantuntijaryhmä. 2018. *Pakolaisten mielenterveyden tukeminen Suomessa. PALOMA- käsikirja*. Saatavilla
19.3.2021. https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/136193/7.8.PALOMA_KA%cc%88SIKIRJA_WEB.pdf?sequence=4&isAllowed=y

- Diakonia-ammattikorkeakoulu. 2016. Sosionomi (AMK)-koulutuksesta valmistuneen osaamisvaatimukset eli kompetenssit. Saatavilla 23.10.2021. <https://www.diak.fi/opiskelu/opiskelijan-polku/opintojen-suorittaminen/arviointi/osaamisvaatimukset-sosionomi/#da8be87c>
- Dunlavy, A., Rostila, M. 2013. *Health Inequalities among Workers with a Foreign Backgroud in Sweden: Do working Conditions Matter?* Saatavilla 27.5.2021. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3734464/>
- Hyvärinen, M., Suoninen, E., Vuori, J., i.a. *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja*. Tampere. Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Haastattelut. Saatavilla 19.3.2021. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/laadullisen-tutkimuksen-aineistot/haastattelut/>
- Hörnquist, J., 1989. *Quality of Life: Consept and Assessment*. Saatavilla 27.5.2021. <https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.1011.2348&rep=rep1&type=pdf>
- Iny. Iny ry- Tietoa järjestöstä. Saatavilla 16.4.2021. <https://www.iny.fi/>
- Iny. Teko-Hanke. Saatavilla 16.4.2021. <https://www.iny.fi/teko-hanke/>
- Jyväskylän yli-opisto. Haastattelu. Saatavilla 1.12.2020. <https://www.jyu.fi/viesti/verkkotuotanto/haastattelu/lu.htm>
- Kankaanpää, R., Mäki-Opas, T. & Vaarama, M. 2020. *Varkautelaisten hyvinvointi ja sen vaihtelua selittävät yhteiskunnan sosiaalisen laadun tekijät*. Saatavilla 19.3.2021. <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/123393/Varkautelais-ten%20hyvinvointi%20ja%20sen%20vaihtelua%20selitt%C3%A4v%C3%A4t%20yhteiskunnan%20sosiaalisen%20laadun%20tekij%C3%A4t.pdf?sequence=2>
- Kivipelto, M., Blomberg, S., Karjalainen, P., & Saikkonen, P. 2013. *Vaikuttavaa aikuissosiaalityötä -arviointimalleista mittareihin*. Saatavilla 20.1.2021. https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/104473/URN_ISBN_978-952-245-864-3.pdf?sequence=1

- Kokkonen, L. 2006a *Maahanmuuttajien vuorovaikutussuhteet. Vuorovaikutuksen näkökulma sopeutumisprosessiin*. Jyväskylän yliopisto. Saatavilla
19.3.2021. https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/51250/2006_Kokkonen.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Kokkonen, L. 2006b *Pakolaisten interpersoonalliset vuorovaikutussuhteet vieraassa maassa* [Lisensiaattitutkimus, Jyväskylän yliopisto]. Saatavilla
19.3.2021. https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/11215/URN_NBN_fi_jyu-2006513.pdf?sequence=1
- Koponen, P., Jokela, S. 2015. *Yhteistyö maahanmuuttajien kotoutumisen, työllisyyden ja hyvinvoinnin seurannassa. Kokemuksia Ulkomaista syntyperää olevien työ- ja hyvinvointi- tutkimuksen 2014 (UTH) toteutuksesta*. Saatavilla 19.5.2021.
https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/127022/URN_ISBN_978-952-302-536-3.pdf?sequence=1
- Lankinen, M. 2005. *"Ja yksin ei kukaan jaksa" - Maahanmuuttajien kokemuksia sosiaalisesta tuesta ja sosiaalisista suhteista sopeutumisessaan ja elämässään Suomessa*. [Pro gradu-tutkielma, Helsingin yliopisto]. [Tiivistelmä]. Saatavilla
24.3.2021. <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/11277/abstract.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Malin, M., 2011. *Maahanmuuttajien terveyteen ja hyvinvointiin vaikuttavat tekijät*. Saatavilla
19.3.2021. <https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/102862/malin.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Martikainen, T., Tiilikainen, M. 2007. *Maahanmuuttajanaiset: Kotoutuminen, perhe ja työ*. Väestöliitto. Saatavilla 19.5.2021.
<https://www.vaestoliitto.fi/uploads/2020/12/29f2b95e-maahanmuuttajanaiset.pdf>

- Salmela, M. 2012. *Maahanmuuttajien kokemuksia sopeutumisesta Suomalaiseen yhteiskuntaan*. [Pro gradu-tutkielma, Jyväskylän yliopisto]. Saatavilla
21.3.2021. <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/40325/1/URN%3ANBN%3Afi%3Aju-201211143007.pdf>
- Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2006. *KvaliMOTV. Menetelmäopetuksen tietovaranto [verkkojulkaisu]*. Eettiset kysymykset. Tampere. Saatavilla
19.3.2021. https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L3_1.html
- Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2006 (i.a.-b). *KvaliMOTV. Menetelmäopetuksen tietovaranto [verkkojulkaisu]*. Ryhmähaastattelu. Tampere. Saatavilla 22.4.2021.
https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3_4.html
- Siekinen, M., 2009. *Maahanmuuttajien kotoutumisen kuva viranomaisperspektiivistä. Diskurssianalyttinen tutkimus maahanmuuttajille suunnatuista julkisista dokumenteista*. [Pro gradu-tutkielma, Tampereen yliopisto]. Saatavilla
29.3.2021. <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/80605/gradu03565.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Suomen mielenterveysseura. 2015. *Opas maahanmuuttajien parissa toimiville*. Saatavilla
31.3.2021. https://mieli.fi/sites/default/files/materials_files/opas_maahanmuuttajien_parissa_toimiville.pdf
- Tilastokeskus. (i.a.-a) Kvalitatiivinen tutkimus. Saatavilla
19.3.2021. https://www.stat.fi/meta/kas/kvalit_tutkimus.html
- Tilastokeskus. (i.a.-b) Maahanmuuttajat väestössä. Saatavilla
19.3.2021. <https://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/maahanmuuttajat-vaestossa.html>
- Tilastokeskus. (i.a.-c) Kuka on maahanmuuttaja. Saatavilla
24.3.2021. https://www.stat.fi/artikkelit/2011/art_2011-02-15_003.html?s=0
- Tuomi, J., Sarajärvi, A. 2002. *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Tammi. Helsinki.

- Vuori, J. i.a. Laadullinen sisällönanalyysi. *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja*. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietokirjasto. Saatavilla 19.3.2021. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/analyysitavan-valinta-ja-yleiset-analyysitavat/laadullinen-sisallonanalyysi/>
- Väänänen, A., Toivonen, M., Aalto, A-M, Bergholm, B., Härköpää, K., Jaakola, M., Koponen, P., Koskinen, S., Kuusio, H., Lindström, K., Malin, M., Markkula, H., Mertaniemi, R., Peltola, U., Seppälä, U., Tiitinen, E., Vartia-Väänänen, M., Vuorenmaa, M., Vuorento, M. & Vahlbeck, K. 2009. *Maahanmuuttajien integroitumisen suomalaiseen yhteiskuntaan elämän eri osa-alueilla*. Saatavilla 15.3.2021. <https://docplayer.fi/5396311-Maahanmuuttajien-integroituminen-suomalaiseen-yhteiskuntaan-elaman-eri-osa-alueilla.html>

LIITTEET

LIITE1 Haastattelurunko

Esitiedot: haastateltavien ikä, Suomessa oltu aika ja tämän hetkinen elämäntilanne (opiskeleeko, onko töissä, kotouttamistoimenpiteet?)

1.Mitä sinulle tarkoittaa tyytyväinen elämä tai hyvä toimintakyky?

2.Mistä asioista tiedät, että olet tervetullut Suomeen?

3.Kuinka kuvailisit tyytyväisyyttäsi Suomessa?

4.Mitkä asiat Suomessa olet kokenut tärkeiksi tyytyväisyytesi elämään ja toimintakykysi kannalta tultuasi Suomeen?

5.Millä tavoin koet Suomen kyenneen lisäämään tyytyväisyyttäsi elämään ja toimintakykyäsi Suomessa?

Tarvittaessa ohjaavana esim.:

-Palvelujärjestelmä (työllisyyden/opiskelun tukeminen, harrastusmahdollisuudet, hyvinvointipalvelut)

-Taloudellinen tuki (esim. kela)

-Opiskelut ja työt

-Kotouttamisen toimenpiteet

(tarvittaessa selvennetään mitä tarkoittaa ja miten ovat osallistuneet

-->Perehdyttäminen yhteiskunnan toimintaan, ohjaus, neuvonta, kotoutumissuunnitelma, työhön- ja opiskelunohjaus, yhteisöllinen toiminta..)

6. Minkälaisia kokemuksia sinulla on kantaväestön suhtautumisesta sinuun, miten olet kokenut sen vaikuttaneen hyvinvointiisi ja toimintakykyysi?

Tarvittaessa ohjaavana esim. :

-Oikeudenmukaisuus

-Hyväksyntä

-Sosiaalinen verkosto

7. Millä tavoin koet Suomen turvaavan hyvinvointiasi ja toimintakykyäsi?

LIITE2 Info- ja lupakirje

Hei!

Olen sosionomiopiskelija Helsingin Diakonia-ammattikorkeakoulusta. Olen tekemässä opinnäytetyötä, jonka tarkoituksena olisi selvittää maahan muuttaneiden kokemuksia Suomen yhteiskunnan tarjoamista mahdollisuuksista sopeutua Suomeen hyvinvoivasti. Opinnäytetyössä pohditaan myös, miten yhteiskunta kykenee tukemaan maahan muuttaneita hyvinvoivassa kotoutumisessa.

Etsin haastattelua varten osallistujia keskustelemaan pienissä ryhmissä omista kokemuksistaan siitä mitkä asiat Suomessa ovat tukeneet tyytyväistä ja onnellista elämää. Keskustelussa ilmi tulleita näkökulmia käytetään opinnäytetyön tuloksissa, mutta haastatteluihin osallistuneet ovat siinä anonyymejä. Etänä toteutettava haastattelu tallennetaan tulosten purkamista varten, mutta tallenne tullaan tuhoamaan heti kun se on käyty läpi. Opinnäytetyötä käytetään tukemaan Irakin naisten yhdistyksen toimintaa.

Jos haluat osallistua haastatteluun, voit ilmoittaa suostumuksestasi vastaamalla viestiin sähköpostiosoitteellasi ja suostumuksellasi.

Kiitos Yhteistyöstä!

Ystävällisin terveisin

Maria Merin

Diakonia-ammattikorkeakoulu

مرحباً،

للعلوم ديكونيا جامعة في الاجتماعية، الخدمات في البكالوريوس درجة طالب اناجارب عن المعلومات جمع في تسهم التي بأطروحتي الكتب حالي. التطبيقيية قادرين يكونوا حتى الفنلندي المجتمع قبل من المتاحة الفرص مع المهاجرين دعم كفيية أيضاً تناقش الأطروحة. فنلندا في أفضل بشكل التاقلم على. المجتمع الدمج فترة خلال للمهاجرين النفسية السلامة

صغير جمعية مقابلات في يشاركوا أن أجل من مشركين /متطوعين عن أبحاث مرض وسعيدي حياة نمط ساندت بعوامل الخاصة المشتركيين تجارب تناقش التي الأطروحة، نتائج في تُستخدم المناقشات في تظهر التي النظر وجهات. فنلندا في حفظها يقوم بعد عن التي المقابلات. مجهولة هويتهم تبقى المشتركيين لكن و التامل يتم أن بعد تسجيل ال مسح سيتم لكن النتائج، مع التامل يتم حتى النساء جمعية أنشطة و فعاليات لدعم استدامها سيتم الأطروحة. النتائج مع (IN Y ry) العراقيات

على بالرد موافقتكم تبليغ يمكنكم المقابلة، في المشاركة تودون كنتم إذا. وموافقتكم الالكتروني للبريد بعنوانكم الرسالة

تعاونكم على جزيلاً شكراً

I am a Bachelor of Social Services student in Diaconia University of Applied Sciences. I am creating a thesis that aims to gather information about immigrants' experiences with opportunities provided by the Finnish society to adapt better in Finland. The thesis also discusses how society can better support immigrants' well-being during integration.

I am searching for participants to take part in small group interviews that discuss their personal experiences with factors that have supported a satisfactory and happy lifestyle in Finland. The perspectives revealed in the discussions are used in the results of the thesis, however, the participants themselves shall remain anonymous. The remote interviews shall be saved in order to handle the results, but will then be removed as soon as the data has been handled. The thesis will be used to support the activities of the Iraqi Women's Association (IN Y ry).